

Kvalitetsrapport 2008

Randers Kommunes

Folkeskoler

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	4
2. FAKTA OM SKOLERNE	7
2.1 Skolestørrelse og gennemsnitlig klassekvotient	7
2.2 Gennemsnitlig udgift pr. elev	9
2.3 Undervisningsmidler	10
2.4 Elever pr. computer	10
2.5 Elever pr. lærerårsværk	10
2.6 Andel af lærernes arbejdstid, der anvendes til undervisning	11
2.7 Planlagte undervisningstimer	11
2.8 Skolefritidsordninger (0.-3. klasse)	13
3. ELEVER	14
3.1 Elevfravær	14
3.2 Karaktergennemsnit for 9. og 10. klasse	16
3.3 Overgang til ungdomsuddannelser	18
4. PERSONALE	20
4.1 Linjefagsdækning	20
4.2 Efteruddannelse	21
4.3 Sygefravær	21
5. SPECIALPÆDAGOGISK INDSATS	23
5.1 Den specialpædagogiske indsats	23
5.2 Enkelt- og gruppeintegration	24
5.3 Specialklasser	25
5.4 Regionale undervisningstilbud	25
5.5 Specialskoler i andre kommuner	25
5.6 Undervisning på opholdssteder	25
5.7 Klager over vidtgående specialundervisning	25
6. SPECIALSKOLER I RANDERS KOMMUNE	27
6.1 Firkløverskolen	27
6.2 Vesterbakkeskolen	28
6.3 Oust Mølleskolen	28
6.4 Evaluering af specialskolernes indsatsområder	29
7. EVALUERING AF FOLKESKOLERNES INDSATSOMRÅDER	32
7.1 Indledning	32
7.2 Indsatsområde: IT og naturfag	33
7.3 Læsning	34
7.4 Læringsmiljøer	35
7.5 Evalueringskultur	38
7.6 Sundhed og trivsel	41
7.7 Udvikling af samarbejdet på skolen	43
8. KONKLUSION	44

BILAGSOVERSIGT	48
Bilag 1: Antal normalklasseelever fordelt på klassetrin og skole	48
Bilag 2: Antal spor fordelt på klassetrin og skole	49
Bilag 3: Gennemsnitligt antal børn i normalklasser fordelt på klassetrin og skole.....	50
Bilag 4: Udgifter til normalundervisning, specialundervisning (den inkluderende skole) og undervisningsmidler	51
Bilag 5: Antal årsværk, antal elever pr. lærer, planlagte undervisningstimer m.v. for den enkelte skole ...	52
Bilag 6: Elevfravær	53
Bilag 7: Linjefagsdækning for den enkelte skole specificeret på fag og klassetrin	55
Bilag 8: Gennemsnitlige karakterer for 9. og 10. klasse ved afgangsprøverne 2007	56
Bilag 9: Udgifter til efteruddannelse af lærere	58
Bilag 10: Sygefravær	59
Bilag 11: Antal elever pr. computer	60

1. Indledning

Indeværende rapport er anden udgave af Randers Kommunes kvalitetsrapport på skoleområdet og er en efterfølger til den første udgave af kvalitetsrapporten, der blev forelagt i efteråret 2007. Rapporten omhandler det samlede skolevæsen i kommunen inklusiv specialskoler med reference til skoleåret 2007/08. Rapporten er blevet til i et tæt samarbejde mellem skolerne og Børn og Skole.

Det overordnede sigte med rapporten er bl.a. at tilvejebringe relevant og kvalificeret viden og dokumentation om det kommunale skolevæsen til brug for såvel den enkelte skole, forvaltningen som byrådet med henblik på en fortsat kvalitetssikring og udvikling af Randers Kommunes folkeskoler.

1.1 Baggrund

Det er et lovgivningsmæssigt krav, at der årligt udarbejdes en kvalitetsrapport for kommunens skolevæsen jf. bekendtgørelse af 30. november 2006. Formålet er bl.a. at styrke kommunalbestyrelsens mulighed for at varetage ansvaret for folkeskolen. Rapporten giver bl.a. grundlag for kommunalbestyrelsen til at tage stilling til det faglige niveau på kommunens folkeskoler, ligesom de efterfølgende kan træffe beslutninger omkring opfølgningen herpå.

Ydermere har kvalitetsrapporten til formål at fremme dialogen og systematisere det løbende samarbejde om evaluering og kvalitetsudvikling i det kommunale skolevæsen, ligesom rapporten skal bidrage til en øget åbenhed omkring skolevæsenets kvalitet.

1.2 Opfølgning og dialog

Med henblik på at sikre en fortsat dialog om skolernes kvalitetsudvikling, er sidste års kvalitetsrapport blevet fulgt op af en kvalitetssamtale mellem den enkelte skoles ledelse, skolechefen samt en konsulent fra forvaltningen. Dels på baggrund af skolernes individuelle kvalitetsrapporter, dels på baggrund af den samlede kvalitetsrapport, der har bidraget med gennemgående temaer til drøftelse.

Der har ikke været belæg for at iværksætte konkrete handleplaner. Flere skoler pointerer dog, at de gennem samtalen er blevet bevidst om udviklingsmuligheder og mulige indsatsområder og initiativer til styrkelse af bl.a. det faglige niveau. Efter gennemførelsen af kvalitetssamtalerne, er børn og skoleudvalget blevet orienteret omkring indholdet og forløbet af samtalerne.

Der vil ligesom sidste år blive gennemført kvalitetssamtaler i forlængelse af indeværende kvalitetsrapport.

1.3 Struktur og indhold

Kvalitetsrapporten er bygget op omkring bekendtgørelsens krav. Dette med det formål at udarbejde en kvalitetsrapport, der giver størst mulig mening og anvendelsesmuligheder for såvel skolerne, forvaltningen og byrådet i Randers Kommune. Konkret er kvalitetsrapporten bygget op omkring en kvantitativ og kvalitativ del.

Del 1

Rapporten indledes med en præsentation af den kvantitative del af kvalitetsrapporten, der refererer til bekendtgørelsens krav om rammebetingelser og resultater. Efterfølgende præsenteres den specialpædagogiske indsats, der bl.a. omhandler udgifter til specialklassetilbud og enkelt- og gruppeintegration. Dataene præsenteres med henblik på at skabe et samlet billede af kommunens skolevæsen, hvormed dataene som hovedregel præsenteres på kommuneniveau. Kun i de tilfælde hvor der optræder nævneværdige forskelle eller andre interessante iagttagelser, præsenteres dataene på skoleniveau. For skolernes individuelle data henvises til bilagsoversigten, ligesom de fremgår af skolernes individuelle kvalitetsrapporter.

Med hensyn til det lovmæssige krav om nationale tests, er der grundet problemer i undervisningsministeriets elektroniske testsystem ikke blevet gennemført elektroniske tests i skoleåret 2007/08.

Del 2

I anden del præsenteres den kvalitative del af rapporten, der refererer til en vurdering af skolernes pædagogiske processer. Dokumentationen herfor er baseret på skolernes individuelle evalueringer af deres indsatsområder. Baggrunden er, at evalueringen af indsatsområderne indfanger centrale elementer og beskrivelser af de pædagogiske processer på skolerne. I kvalitetsrapporten præsenteres skolernes evalueringer i en sammenskrevet form på kommuneniveau rubriceret ud fra fællesnævnerne i skolernes indsatsområder.

Specialskoler

For specialskolerne udarbejdes der et selvstændigt afsnit i rapporten indeholdende såvel den kvantitative som kvalitative del.

Skolernes individuelle kvalitetsrapporter, den samlede kvalitetsrapport samt eventuelle handlingsplaner offentliggøres på Randers Kommunes hjemmeside.

1.4 Indsamling af data

Til indsamling af de kvantitative data til dette års kvalitetsrapport, er der udarbejdet en individuel skabelon til hver af kommunens skoler. For at sikre dataenes validitet, har forvaltningen, i et samarbejde med udvalgte repræsentanter fra skolerne, udarbejdet en manual over opgørelses- og beregningsmetoder som supplement til den individuelle skabelon.

1.5 Fremadrettet proces

Undervisningsministeriet har i en følgeskrivelse til arbejdet med kvalitetsrapporten skrevet, at ministeriet er opmærksomt på, at der vil være en indkøringsperiode for arbejdet med kvalitetsrapporten. Der kan således være behov for at prøve sig frem med hensyn til rapportens indhold og form.

I næste års kvalitetsrapport kobles den årlige kvalitetsrapport med aftalestyringen på skoleområdet. Mere konkret er ønsket at skabe sammenhæng mellem skolernes udviklingsmål i aftalerne og bekendtgørelsens krav om at kortlægge de pædagogiske processer på skolerne.

På nuværende tidspunkt indgår skolerne toårige individuelle aftaler indeholdende to til tre udviklingsmål. Hensigten er, at skolerne evaluerer aftalerne og herunder udviklingsmålene af to omgange. Dels en midtvejsevaluering efter første år samt en slutevaluering efter andet år. Fremover indgår således enten skolernes midtvejs- eller slutevaluering som dokumentation for kvaliteten af skolernes pædagogiske processer.

Udviklingen af Randers Kommunes kvalitetsrapport skal dog betragtes som en fortløbende proces, idet rapporten er et dynamisk redskab, der løbende bliver gjort til genstand for udvikling på såvel form som indholdssiden. Således vil arbejdsgruppen i år fortsætte sit arbejde med en fortsat udvikling af de kommende kvalitetsrapporter på skoleområdet.

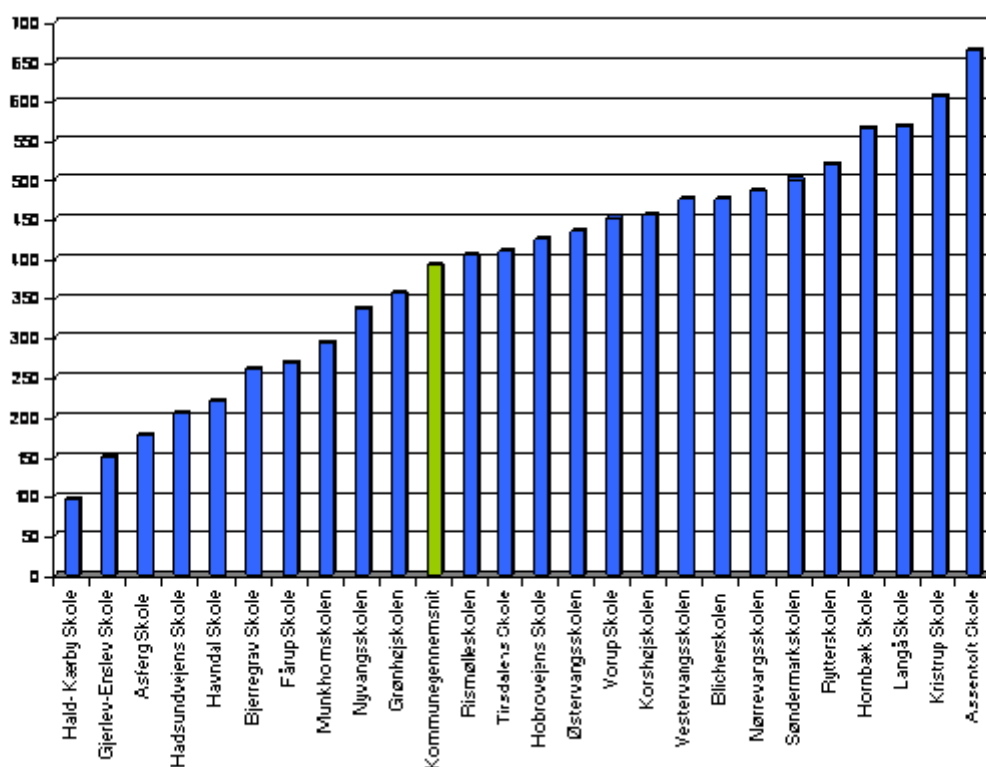
2. Fakta om skolerne

I dette afsnit præsenteres kort de oplysninger, der er karakteristiske for Randers Kommunes skoler. Det drejer sig bl.a. om skolestørrelse, gennemsnitlig klassekvotient, elever pr. lærer samt planlagte undervisningstimer. Idet hensigten med kvalitetsrapporten er at tegne et samlet billede af Randers Kommunes skolevæsen, præsenteres der ikke specifikke oplysninger for den enkelte skole. Kun i de tilfælde, hvor der fremgår mærkbare forskelle, vil oplysningerne fremgå på skoleniveau. For specifikke oplysninger om den enkelte skole henvises til bilagsoversigten.

2.1 Skolestørrelse og gennemsnitlig klassekvotient

I de to nedenstående figurer præsenteres de enkelte skolers størrelse baseret på antallet af normalklasseelever i skoleåret 2007/08. Den gennemsnitlige klassekvotient er ligeledes beregnet på baggrund af elever i normalklasser.

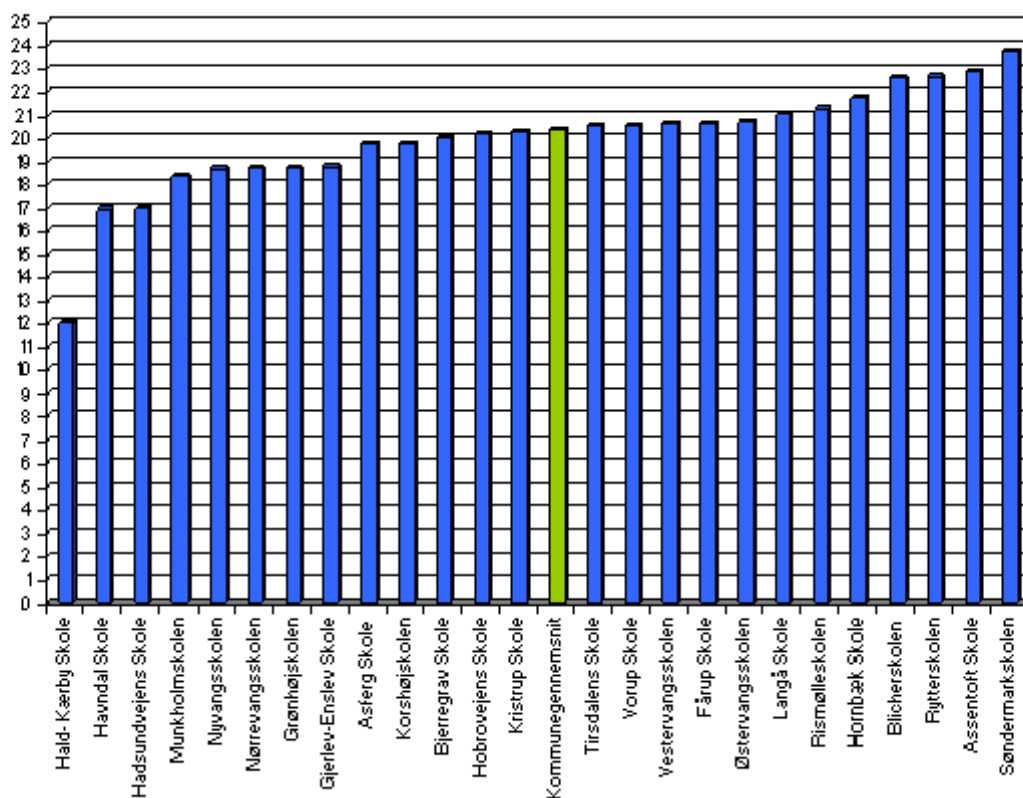
Figur 1: Spredning i skolestørrelse målt på antal normalklasse elever, skoleåret 2007/08

Det fremgår af ovenstående figur, at der er væsentlige variationer i skolernes elevgrundlag. Elevgrundlaget varierer således mellem 96 elever på Hald-Kærby skole og 664 elever på Assentoft

Skole. Den grønne stolpe markerer en kommunal gennemsnitlig skolestørrelse på 392 elever. For en nærmere oversigt over den enkelte skoles klassetrin og spor henvises til bilag 1.

Figur 2: Gennemsnitlig klassekvotient

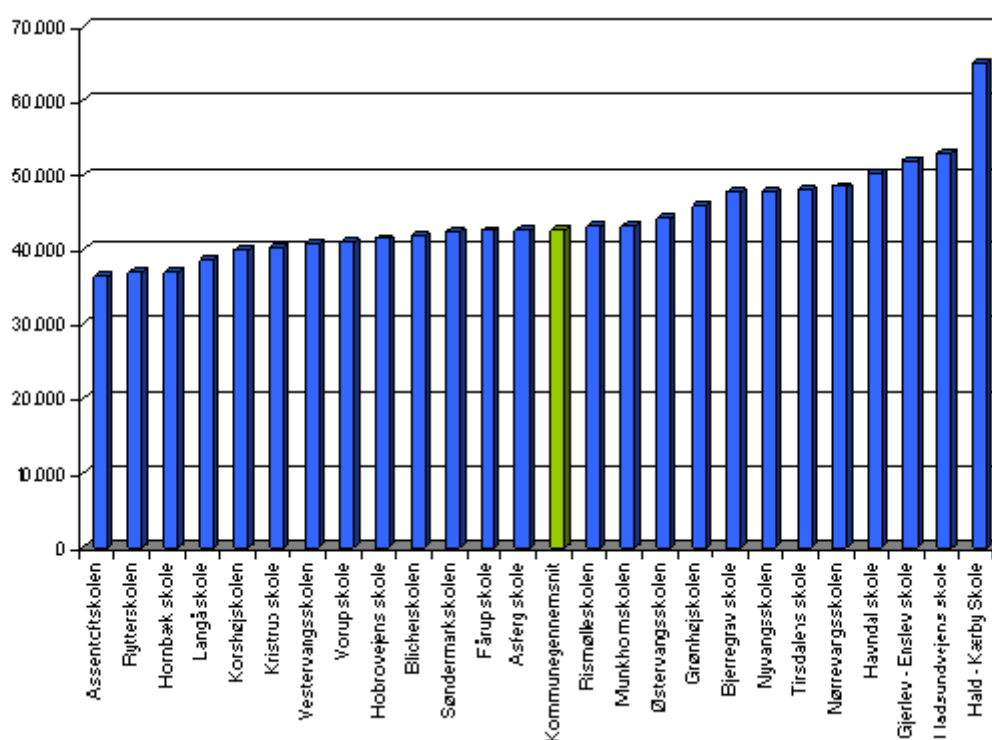
Betragtes den gennemsnitlige klassekvotient, varierer denne ligeledes betydeligt fra 12 elever på Hald-Kærby Skole og op til 24 elever på Søndermarksskolen. Den grønne markering indikerer en kommunal gennemsnitlig klassekvotient på knap 20,5 elever.

Der kan konstateres en stærk sammenhæng mellem skolestørrelse og klassekvotient. Sammenhængen viser, at jo større elevgrundlag jo højere gennemsnitlig klassekvotient.

2.2 Gennemsnitlig udgift pr. elev

Opgørelsen af den gennemsnitlige udgift fordelt på skoler er baseret på budget 2008. Udgiften omhandler kun skoledelen som eksempelvis lønudgifter, udgifter til lys, varme m.v. Udgifter til specialklasser er ikke medregnet. Den kommunale gennemsnitlige udgift pr. elev er på 42.500 kr. Der er dog væsentlige variationer skolerne imellem, som det fremgår af nedenstående figur.

Figur 3. Gennemsnitlig udgift pr. elev

Der kan konstateres en sammenhæng mellem klassekvotient og udgiften pr. elev. Sammenhænge mellem klassekvotienter og udgift pr. elev skyldes i høj grad, at den enkelte skole tildeles ressourcer pr. klasse til afviklingen af det vejledende timetal uafhængigt af det eksakte antal elever i klassen (der udløses dog ekstra ressourcer til klasser med over 21 elever).

Som eksempel har Assentoftskolen og Rytterskolen høje klassekvotienter på henholdsvis 23 og 22 elever og lave gennemsnitlige udgifter pr. elev på 36.300 kr. og 36.800 kr. Mens Hald-Kærby Skole og Havndal Skole har lave klassekvotienter på henholdsvis 12 og 17 og høje gennemsnitlige udgifter pr. elev på 65.094 kr. og 50.336 kr.

2.3 Undervisningsmidler

Den gennemsnitlige udgift til undervisningsmidler pr. elev er 1.057 kr. (regnskab 2007)

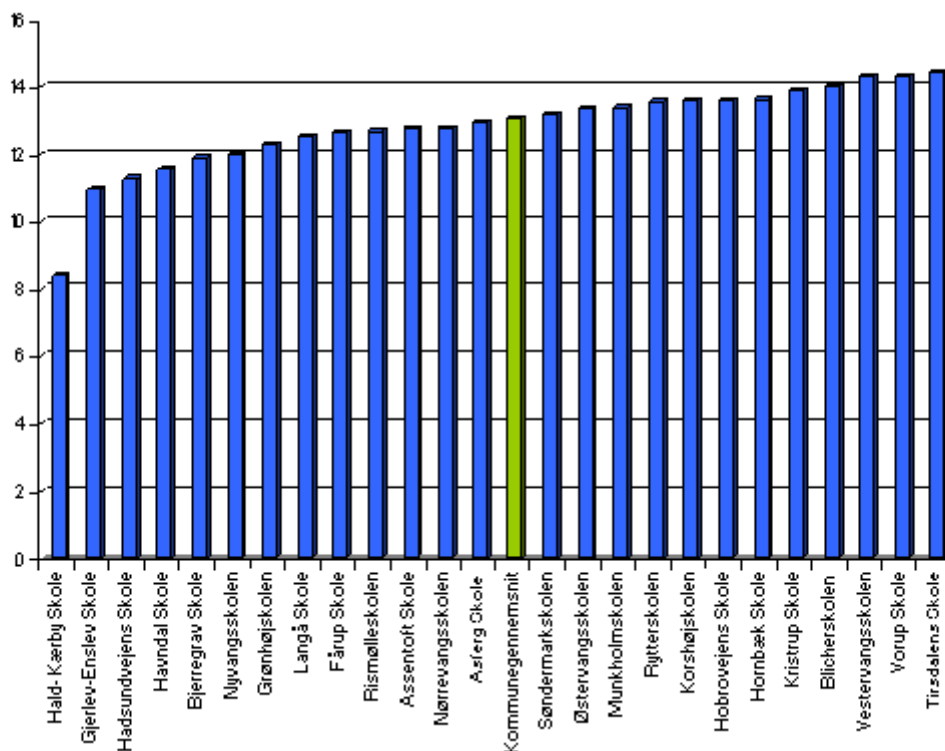
2.4 Elever pr. computer

Antallet af elever pr. computer på den enkelte skole varierer fra 2,1 elever og op til 6,3 elever. Det gennemsnitlige antal elever pr. computer er 4,0. For nærmere oplysninger på skoleniveau henvises til bilag 11.

2.5 Elever pr. lærerårsværk

Antallet af elever pr. lærerårsværk er udregnet på baggrund af skolernes egne indberetninger, der vedrører skolernes planlagte timer til normalundervisning, den specialpædagogiske indsats, timer til enkelt- og gruppeintegration samt anden tildeling (indskoling). På denne baggrund er der udregnet et samlet årsværk.

Figur 4: Antal elever pr. lærerårsværk

Det fremgår af figuren, at det er variationer mellem antallet af elever pr. lærerårsværk. Det laveste antal elever pr. lærerårsværk er på Hald Kærby Skole med 8,4 elever, mens det højeste antal ele-

ver pr. årsværk er på Tirsdalens Skole med 14,5 elever. Det gennemsnitlige antal elever pr. lærer-
årsværk er på 13,1.

Ved en nærmere analyse kan konstateres en sammenhæng mellem skolens elevgrundlag og antal
elever pr. lærerårsværk. Sammenhængen viser, at jo færre elever på skolen, jo færre elever pr.
lærerårsværk. Det er dog væsentligt at have for øje, at Blicherskolen, Bjerregrav Skole, Asferg
Skole og Fårup Skole modtager en særlige indskolingspulje.

2.6 Andel af lærernes arbejdstid, der anvendes til undervisning

Lærernes gennemsnitlige undervisningsprocent er beregnet til 40 % for Randers Kommunes skoler
(med reference til det klassiske undervisningsbegreb). Tallene er indhentet fra UNI-C statistik og
analyse og er korrigeret i forhold til et årsværk på 1672 timer. De gennemsnitlige undervisnings-
procenter på skolerne varierer fra 35 til 44 %. For mere specifikke informationer henvises til bilag
5.

2.7 Planlagte undervisningstimer

Nedenstående tabel viser elevernes gennemsnitlige årlige skemalagte klokketimer for skoleåret
2007/08. De skemalagte klokketimer skal ses i forhold til de vejledende klokketimer.

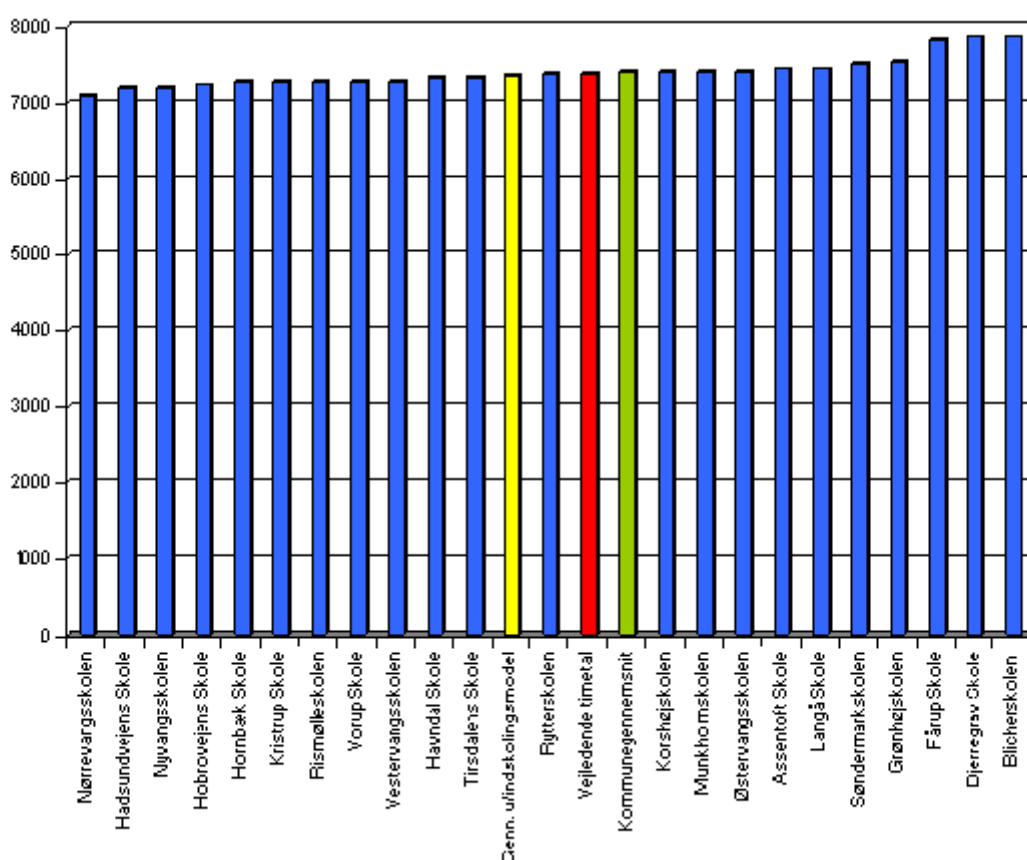
Tabel 1: Planlagte undervisningstimer

Årlige planlagte undervisnings- timer	
Gennemsnit for skolerne i Randers Kommune	7396 timer
Vejledende timetal fra Under- visningsministeriet	7380 timer

Tabel 1 illustrerer de gennemsnitlige planlagte undervisningstimer for Randers Kommunes samle-
de skolevæsen for 1. til 9. klasse (Asferg Skole, Gjerlev-Enslev Skole samt Hald-Kærby Skole er
ikke medregnet grundet antallet af klassetrin).

Det kan umiddelbart konstateres, at det gennemsnitlige planlagte undervisningstimalt befinder sig over det vejledende timetal, der er meldt ud fra Undervisningsministeriet (fra Randers Kommunes side udmeldes der ressourcer til den enkelte skole til udmøntningen af det vejledende timetal uafhængigt af elevtallet). I den nedenstående figur, hvor de planlagte undervisningstimer er specificeret ud på skoleniveau, optræder der dog væsentlige variationerne.

Figur 5: Planlagte undervisningstimer for skoleåret 2007/08. Pr. skole, gennemsnitlig og vejledende antal klokketimer

Det fremgår af figur 5, at der er væsentlige variationer skolerne imellem i forhold til de årlige planlagte undervisningstimer. Timetallet varierer således mellem 7080 og 7860 årlige planlagte undervisningstimer. De færreste planlagte timer kan henføres til Nørrevangsskolen og Hadsundvejens Skole med henholdsvis 7080 og 7182 timer, mens Blicherskolen og Bjerregrav Skole begge har 7860 årlige planlagte timer. Til sammenligning er Undervisningsministeriets vejledende timetal angivet til 7380 timer, mens Undervisningsministeriets krav til minimumstimetallet er 6810.

Det skal dog nævnes, at skolernes planlagte undervisningstimer kan forskyde sig fra skoleår til skoleår afhængigt af, om der eksempelvis i de foregående skoleår har været en indsats på bestemte klassetrin.

Blicherskolen, Bjerregrav Skole og Fårup Skole modtager alle en særlig indskolingspulje, hvilket er en af forklaringerne på, at de alle tre befinder sig i den højere ende af skalaen. Fjernes disse tre skoler, ændres billedet af kommunens gennemsnitlige årlige planlagte timer i nedadgående retning til ca. 7345 timer. På denne baggrund befinder kommunens samlede gennemsnit sig under det vejledende timetal.

2.8 Skolefritidsordninger (0.-3. klasse)

Der er skolefritidsordninger på alle skoler på nær Nørrevangsskolen, og der er 8 fritidshjem, hvoraf de 4 ligger i Nørrevangsskolens distrikt.

I 0.-3. klasse går der 3975 elever, hvoraf 3096 frekventerer en skolefritidsordning, mens der er 286 elever, der går i fritidshjem og 48 elever i idrætsskolefritidsordning. Dette betyder, at 86 % af eleverne i 0.-3. klasse benytter skolefritidsordning, fritidshjem og idrætsordning.

I Randers Kommune er der flere forskellige indskolingsordninger, hvilket afspejles i de meget spredte dækningsgrader i skolefritidsordningerne.

I godt halvdelen af skolefritidsordningerne er det over 80 % af eleverne, der benytter sig af tilbudet, mens det i de øvrige skolefritidsordninger kun er mellem 50 og 80 % af eleverne.

Kendetegnende for de skoler, der har en meget lav dækningsgrad er følgende:

- Skoler har en udvidet indskolingsordning, det gælder specielt skolerne i den tidligere Purhus Kommune.
- Der er fritidshjem eller en idrætsordning som alternativ i nærheden.

3. Elever

I det følgende afsnit præsenteres oplysninger omhandlende elevernes fravær, elevernes videre færden på ungdomsuddannelser for henholdsvis 9. og 10. klasse samt elevernes gennemsnitlige karakterer ligeledes for 9. og 10. klasse fordelt på fag.

3.1 Elevfravær

Med bekendtgørelsen af 19. maj 2004¹ blev skolernes indberetning af elevernes fravær skærpet. Det betød, at skolernes kontrol med elevernes fravær skulle registreres i forhold til følgende årsager:

- Fravær på grund af sygdom
- Fravær med skolelederens tilladelse
- Ulovligt fravær

Skolernes fraværslister skal ved hver anden måneds begyndelse indsendes til forvaltningen.

Opgørelse af elevfraværet 0.-9. klasse for skoleåret 2007/08 omfatter perioden fra 1. august 2007 til 30. april 2008.

Tabel 2: Opgørelse af elevfraværet 0.-9. klasse

Fravær	Antal dage pr. elev (kommunegennemsnit)*
Fravær på grund af sygdom	5,7
Fravær med skolelederens tilladelse	1,8
Ulovligt fravær	0,5
Samlet fravær i alt	8,0

*Opgørelsen er baseret på indberetninger fra folkeskolerne og specialskolerne

Spredningen i elevernes fravær varierer meget fra skole til skole. Det laveste samlede fravær pr. elev er på 3,8 dage og det højeste er på 12,3 dage.

¹ Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen

Tabel 3: Opgørelse af elevfraværet i 10. klasserne

Fravær	Antal dage pr. elev (kommunegennemsnittet)
Fravær på grund af sygdom	8,3
Fravær med skolelederens tilladelse	1,2
Ulovligt fravær	2,0
Samlet fravær i alt	11,5

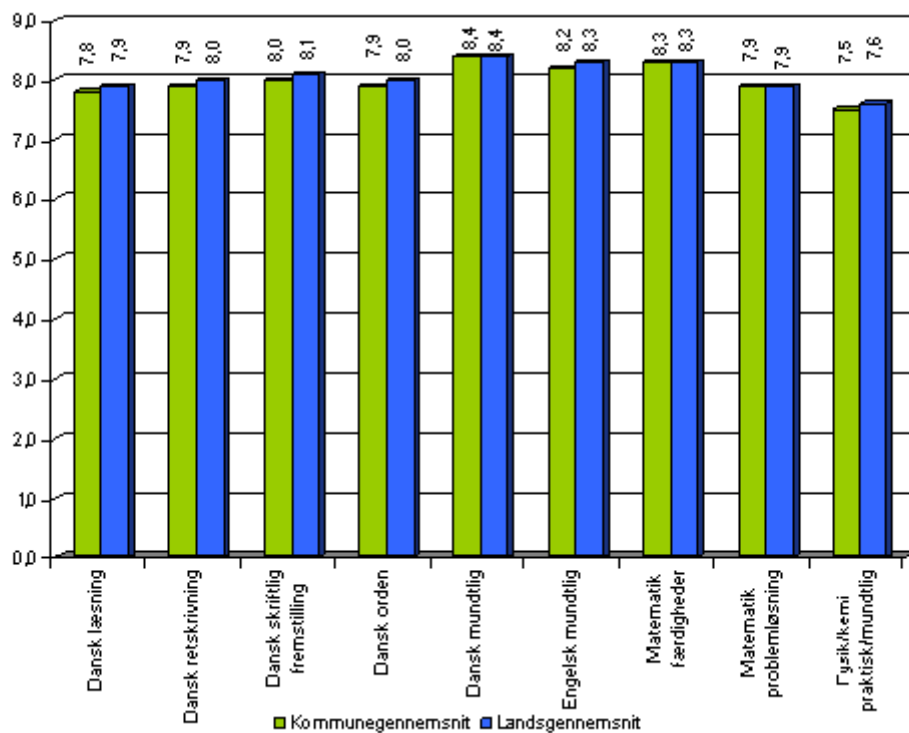
Elevfraværet i 10. klasserne er klart højere end elevfraværet i 0.-9. klasserne, det skal dog gøres opmærksom på, at der ikke er kigget særskilt på elevfraværet (0.-9. kl.) opgjort på klassetrin.

Ses der udelukkende på elevfraværet i 10. klasserne, kan det konstateres, at antallet af fraværsdage pr. elev, enten på grund af sygdom eller det ulovlige fravær, er meget højt.

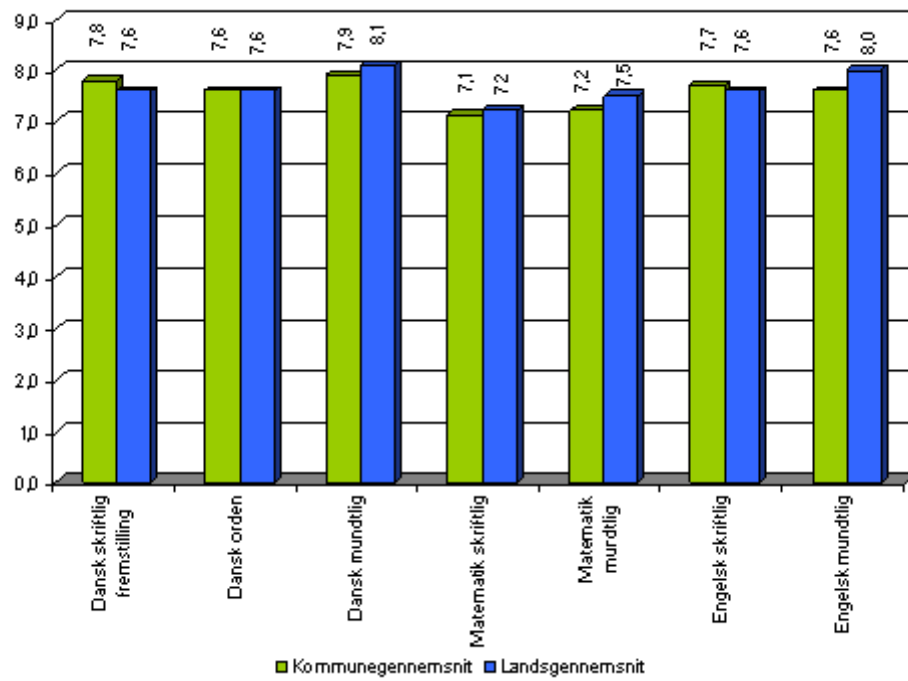
3.2 Karaktergennemsnit for 9. og 10. klasse

For 9. klasse er der tale om bundne prøvfag, afgangsprøver (FSA). For 10. klasse obligatoriske fag 10. klasse, 10. classes prøve.

Figur 6: Karaktergennemsnit for kommunens 9. classes elever 2007

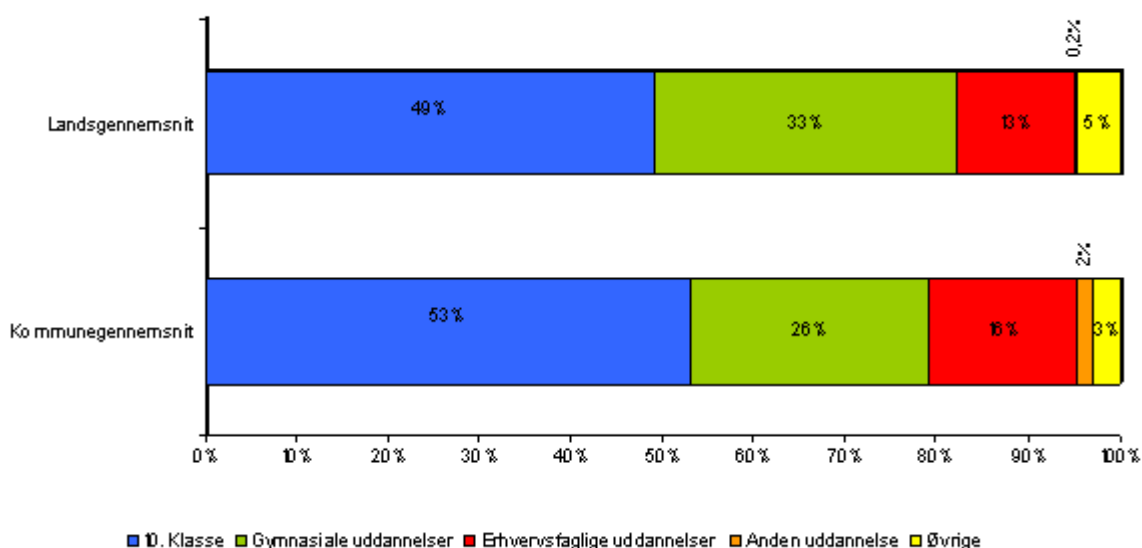
Figur 7: Karaktergennemsnit for kommunens 10. klasses elever 2007

3.3 Overgang til ungdomsuddannelser

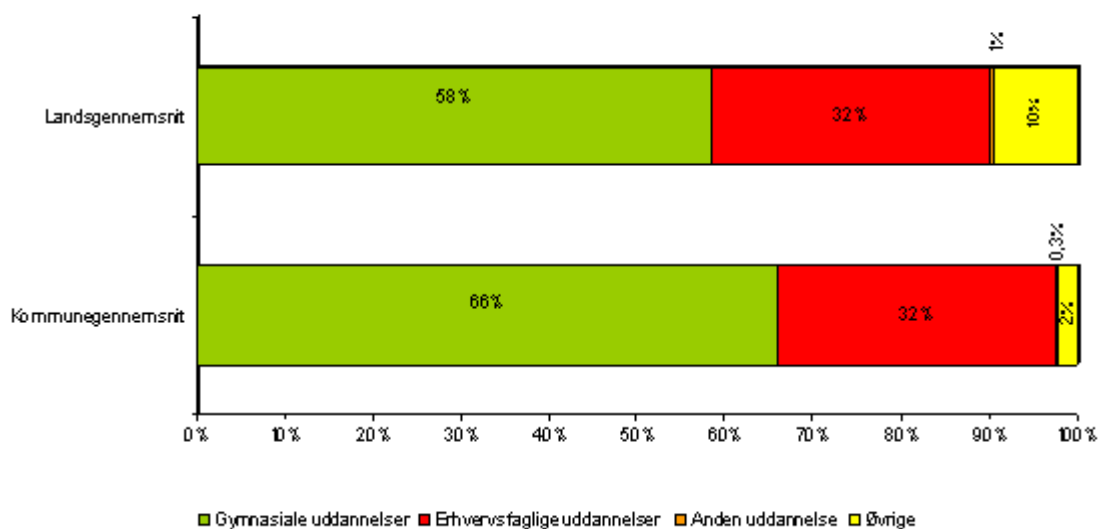
Nedenstående figurer illustrerer 9. og 10. klasses uddannelsesønsker pr. 15 marts 2007. Figurene illustrerer således ikke de unges reelle placering og fordeling ved uddannelsesstart. Figuren omfatter kommunens folkeskoler samt de frie grundskoler i Randers Kommune. Kategorien anden uddannelse dækker over erhvervsgrunduddannelsen (EGU) samt anden uddannelse. Kategorien øvrige omhandler de elever, der ikke går direkte i gang med uddannelse samt de elever, der endnu ikke har udfyldt en uddannelsestilmelding.

Figur 8: Uddannelsesønsker for 9. klasses elever for 2007

I alt omhandler figuren 926 elevers uddannelsesønsker. Lidt over 50 % af eleverne (490 elever) vælger at fortsætte i 10. klasse enten i et af kommunens tre 10. klasses tilbud, på en privatskole eller efterskole. Godt 25 % vælger en gymnasial uddannelse, mens 16 % vælger en erhvervsfaglig uddannelse. Kategorien øvrige omhandler 3 % af eleverne (16 stk.). Det vil sige elever, der ikke går direkte i uddannelse eller endnu ikke har udfyldt en uddannelsestilmelding.

Figur 9: Uddannelsesønsker for 10. klasses elever for 2007

I alt omhandler ovenstående figur 399 elevers uddannelsesønsker. Heraf vælger godt 65 % af eleverne (263 stk.) en gymnasial uddannelse, mens knap 1/3 af eleverne vælger en erhvervsfaglig uddannelse. Godt 2 % af elever (9 stk.) påbegynder ikke en uddannelse efter 10. klasse.

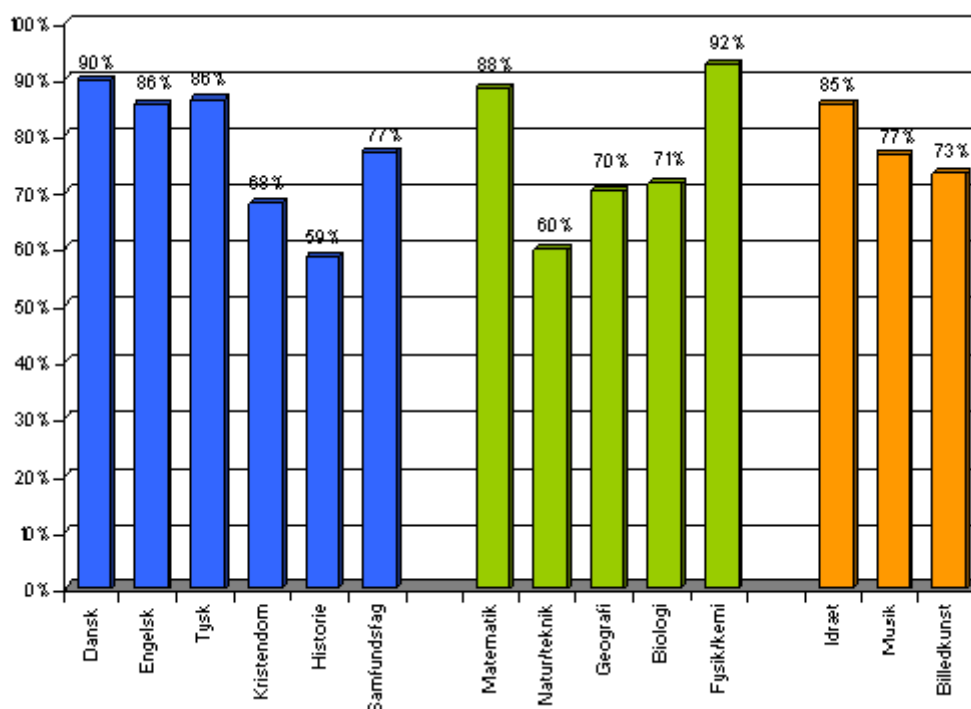
4. Personale

Afsnittet præsenterer kort oplysninger, der omhandler medarbejderkarakteristika og særlige kompetencer. Det omhandler bl.a. graden af linjefagsdækning, fokus og vægtning af efteruddannelse samt sygefravær.

4.1 Linjefagsdækning

I nedenstående tabel illustreres den gennemsnitlige linjefagsdækning eller tilsvarende kompetencer for kommunens skoler. Tilsvarende kompetencer refererer til lærere med minimum fem års undervisningserfaring i et givent fag eller årskurser. For specifikke oplysninger om de enkelte skoler henvises til bilag 7. Linjefagsdækningen omfatter klassetrinene 1. til og med 9.

Figur 10: Linjefagsdækning

Figur 10 illustrerer den procentvise andel af det samlede antal spor på kommunens skoler, der undervises af lærere med linjefagsuddannelse eller kompetencer svarende til linjefag. Figuren viser, at det i særdeleshed er i fagene dansk, matematik og fysisk/kemi, der eksisterer den højeste procentvise linjefagsdækning, mens fag som historie og naturfag har en lav grad af linjefagsdækning.

4.2 Efteruddannelse

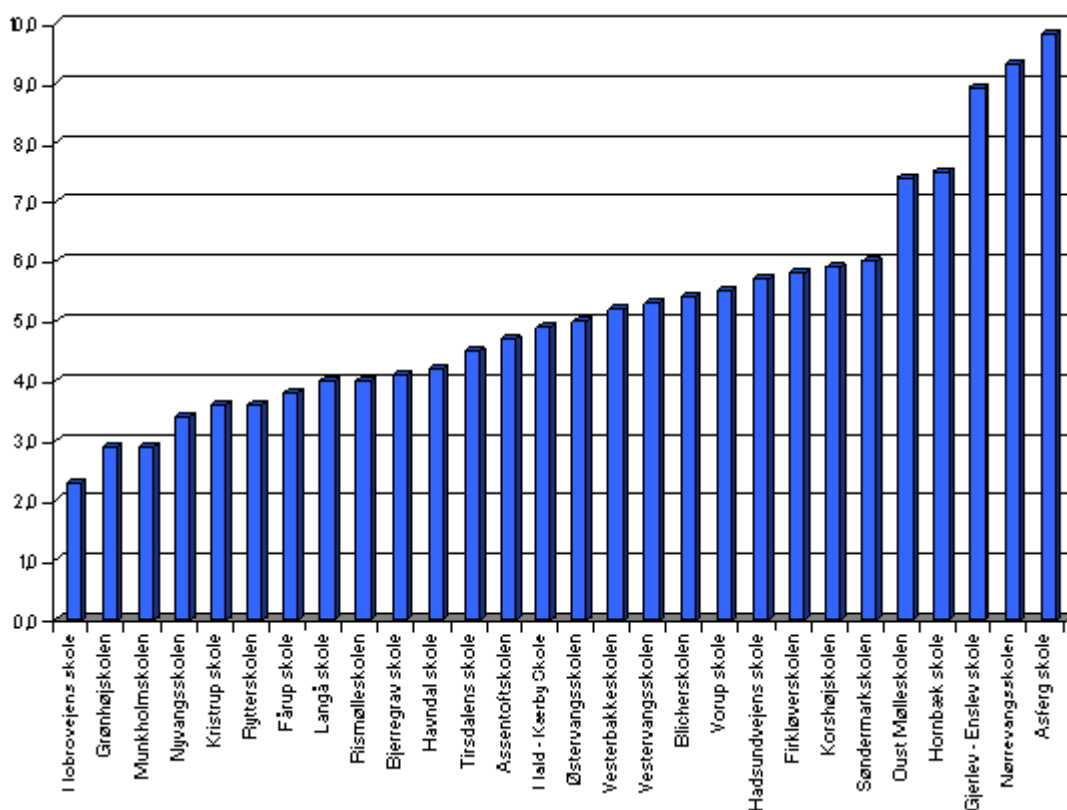
Efteruddannelse omfatter temadage, pædagogiske dage, teamudvikling, hvor der er tilknyttet en ekstern underviser, samt individuelle kompetenceudviklingsforløb. Løn, kørsels- og kursusudgifter til efteruddannelse omhandler kun lærergruppen.

Der er meget store variationer i skolernes udgifter til efteruddannelse. Dette skyldes dels lokale prioriteringer af efteruddannelse, dels kan der være markante udsving fra skoleår til skoleår. For mere specifikke oplysninger om de enkelte skoler henvises til bilag 9.

4.3 Sygefravær

På skolerne inklusive specialskolerne i Randers er der 1.768 medarbejdere, og de har tilsammen 24.599 sygefraværsdage i perioden fra 1. august 2007 til 31. juli 2008 (skoleåret 2007/08). Sygefraværsdage dækker kun fraværsdage grundet sygdom. De omfatter ikke fraværsdage grundet graviditet, barnets 1. sygedag og omsorgsdage.

Figur 11: Spredningen i sygefravær i % pr. skole

Som det fremgår af ovenstående figur, er der markante forskelle skolerne imellem. Det gennemsnitlige fravær for skolerne generelt er på 5,1 %.

Der er øget opmærksomhed på sygefravær, og i Randers Kommune er der indført et system "Opus Overblik", hvor både forvaltning og institutioner kan følge udviklingen i sygefraværet. I denne sammenhæng ses der især på sygefraværsprocenter, hvor en sygefraværsprocent på mellem 5 – 7,9 % betegnes som kritisk og en sygefraværsprocent på over 7,9 % som alarmerende (dårlig). Der er 3 skoler, som har en sygefraværsprocent, der er alarmerende, og 11 skoler, der er under kategorien kritisk.

Randers Kommune har videre med henblik på at nedsætte sygefraværet indgået et samarbejde med Falck Healthcare, der er opdelt i 2 faser. Første fase har omfattet en kortlægning af sygefraværssituationen i Randers Kommune, mens anden fase indbefatter konkrete initiativer i forhold til enkelte medarbejdere.

5. Specialpædagogisk indsats

Specialpædagogisk indsats omfatter mange forskellige tilbud. Det kan eksempelvis omhandle midler til en specialpædagogisk bistand, hvor det er den enkelte skole, der iværksætter en specialpædagogisk indsats (5.1). Det kan ligeledes være indsatser i form af enkelt integration og specialklassetilbud, der bevilliges via et centralt visitationsudvalg (5.2).

Specialundervisning og specialpædagogisk bistand gives til elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, som ikke alene kan understøttes ved brugen af undervisningsdifferentiering inden for rammerne af den almindelige folkeskole.

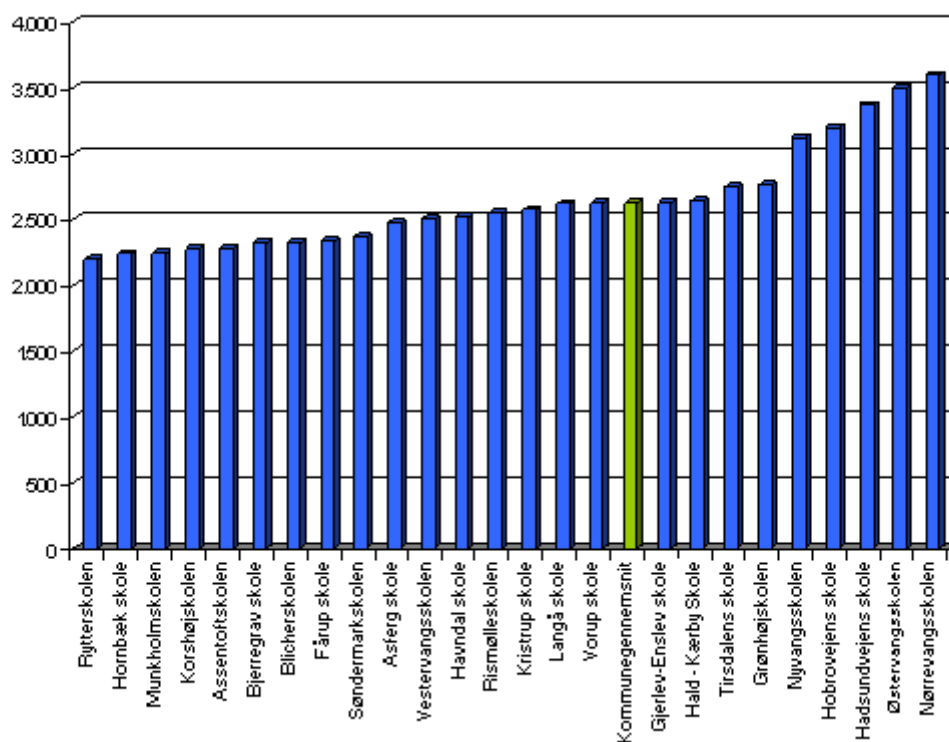
I dette afsnit vil antallet af børn og unge, der modtager undervisning og specialundervisning uden for kommunen, eksempelvis på opholdsteder og udgifterne dertil, ligeledes blive beskrevet. Mens specialskolerne i Randers Kommune vil blive beskrevet i et selvstændigt afsnit i kvalitetsrapporten.

5.1 Den specialpædagogiske indsats

Ressourcer til den specialpædagogiske indsats på skolerne fordeles ud fra følgende tildelingsmodel, 60 % tildeles ud fra skolens elevtal og 40 % tildeles efter de 4 mest betydningsfulde socio-økonomiske faktorer, der er følgende:

- Om en af forældrene har en erhvervsuddannelse.
- Forældrenes indkomstforhold.
- Forældrenes beskæftigelsesforhold.
- Hvorvidt der er 2 forældre i hjemmet.

Figur 12: Tildeling til specialpædagogisk indsats pr. elev

I ovennævnte figur er der en spredning i tildelingen til den specialpædagogiske indsats på 1.407 kr. pr. elev. Skolerne i Randers midt- og nordby får en højere tildeling til specialpædagogiske indsats end de øvrige grundet de socioøkonomiske faktorer. Ligesom flere af skolerne i den nordøstlige del af Randers Kommune ligeledes ligger højt set i forhold til det kommunale gennemsnit.

5.2 Enkelt- og gruppeintegration

Ved enkelt- og gruppeintegration forstås, at en elev eller flere elever tildeles det nødvendige antal timer til faglig og personlig støtte i den almindelige klasse. Herved opnår klassen som helhed flere ressourcer til at understøtte undervisningen og den faglige indlæring generelt.

Et centralt visitationsudvalg fordeler timerne til enkelt- og gruppeintegration på baggrund af ansøgningerne fra skolerne, der omfatter skolelederens indstilling om elevens eller elevernes udvidede støttebehov og en grundig pædagogisk og psykologisk analyse foretaget af skolepsykologerne.

Den anvendes årligt 15.000 timer (ca.8 mio. kr.) til enkelt- og gruppeintegration, og tildelingen af timer til den enkelte elev eller elever ændrer sig løbende, idet den sker for en begrænset periode.

Tildelingen af timer til enkelt- og gruppeintegration er baseret på elevernes individuelle støttebehov, hvormed antallet af bevilligede timer til den enkelte skole kan variere betydeligt.

5.3 Specialklasser

Der er specialklasser på 16 skoler i Randers med i alt 299 elever i skoleåret 2007/08. Specialklasserne omfatter mange forskellige special-pædagogiske tilbud og elevkarakteristika. Udgifterne til specialklasserne afhænger i høj grad af, hvor specialiseret og ressourcekrævende tilbuddet er. I alt anvendes der cirka 34 mio. kr. årligt på specialklasseundervisning.²

5.4 Regionale undervisningstilbud

I Randers Kommune er der 21 børn, der modtager et regionalt undervisningstilbud. Udgiften dertil er cirka på 5,5 mio. kr. årligt.

5.5 Specialskoler i andre kommuner

22 børn frekventerer en specialskole i en anden kommune, og de årlige udgifter er på ca. 6,3 mio. kr.

5.6 Undervisning på opholdssteder

Der var 51 børn, der modtog undervisning på opholdssteder i 2007. Udgifterne dertil var på ca. 6,1 mio. kr.

5.7 Klager over vidtgående specialundervisning

Visitationsudvalgets afgørelse om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisninger for eksempel til specialskoler eller specialklasser kan indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. I skoleåret 2007/2008 er der 3 klager til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

² Elever i modtageklasser er ikke medregnet.

Tabel 4: Oversigt over klager til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning

Klageårsag	Antal klager	Beslutning
Afslag på 11. skoleår i specialklasse.	2 stk.	Forældrene har ikke fået medhold
Afslag på specifik specialklasseplacering.	1 stk.	Forældrene har fået medhold.

6. Specialskoler i Randers Kommune

Randers Kommune har tre specialskoler, der tilsammen retter sig mod et bredt spekter af elever: Firkløverskolen, Vesterbakkeskolen og Oust Mølleskolen. Hver af skolerne er kendetegnet ved et unikt elevgrundlag og organisering af undervisningen. I nedenstående foretages en individuel præsentation af skolerne ud fra relevante parametre. Efterfølgende præsenteres en sammenfatning af specialskolernes evaluering af deres indsatsområder med henblik på at belyse pædagogiske processer på skolerne.

6.1 Firkløverskolen

Firkløverskolen er et heltidstilbud til elever fra 0. til 10. klasse. I alt har skolen 144 elever, heraf 45 elever fra Randers Kommune.

Elevgrundlaget er karakteriseret ved potentielt normalt begavede børn og unge med gennemgribende udviklingsforstyrrelser indenfor autismspektret og med svære ADHD problemer(DAMP). Et gennemgående karaktertræk er, at eleverne har vanskeligt ved at modtage undervisning i store sociale sammenhænge. Ved en individualiseret undervisning lykkes det for mange elever at gå op til folkeskolens afsluttende prøver i et eller flere fag.

Geografisk er skolen fordelt på fire forskellige afdelinger: Jebjerg, Mørke, Låsby samt ungdomsafdelingen i Paderup

Tabel 5: Computere og udgifter pr. elev til undervisning

Antal elever pr. computere	1,1 elev
Årlige udgifter pr. elev til undervisning**	281.287 kr.

*Omfatter perioden 1.august 2007 til 30. april 2008

**Udgifter til fritidstilbud er ikke medregnet

6.2 Vesterbakkeskolen

Vesterbakkeskolen er et heldagstilbud for børn og unge i alderen 6 til 18 år.

Den overordnede målgruppe er karakteriseret ved børn og unge med bl.a. vidtgående indlæringsvanskeligheder og varig nedsat funktionsevne. Der er oprettet funktionsopdelte enheder for børn og unge med multiple funktionsnedsættelser, gennemgribende udviklingsforstyrrelser samt komplekse og sammensatte vanskeligheder. Der ydes bl.a. undervisningsrelateret fysioterapibehandling og bistand og talepædagogisk undervisning.

Vesterbakkeskolen sigter mod at udvikle personlige, sociale og faglige kompetencer, der medvirker til den enkelte elevs alsidige kompetencer.

Eleverne er opdelt i klasser bestående af 3-5 elever, hvor der tages hensyn til alder og funktionshæmning(er).

Tabel 6: Computere og udgifter pr. elev til undervisning

Antal elever pr. computere	1,5 elev
Årlige udgifter pr. elev til undervisning*	249.660 kr.

* Udgifter til fritidstilbud er ikke medregnet.

6.3 Oust Mølleskolen

Oust Mølleskolen er folkeskolens heldagstilbud til normalt begavede børn fra 6 til 12 år, der har behov for omfattende hjælp i en kortere periode borte fra den almindelige folkeskole. I alt har skolen 36 elever.

Eleverne er karakteriseret ved gennemgribende adfærdsmæssige- eller psykiske problemer, hvor eleverne har behov for et periodevis ophold borte fra den almindelige folkeskole. Oust Mølleskolen tilbyder i den forbindelse pædagogik og behandling samt et udvidet forældresamarbejde og familierapi.

Tabel 7: Computere og udgifter pr. elev til undervisning

Antal elever pr. computere	1,2 elev
Årlige udgifter pr. elev til undervisning*	294.920 kr.

For Oust Mølleskolen er der tale om et heldagstilbud, hvor der ikke er muligt at adskille undervisnings- og SFO udgiften.

6.4 Evaluering af specialskolernes indsatsområder

Randers Kommunes tre specialskoler; Firkløverskolen, Oust Mølleskolen og Vesterbakkeskolen har i skoleåret 2007-2008 arbejdet med forskellige indsatsområder. Et fællestræk ved de tre skolars indsatsområder er fokuseringen på det eksterne samarbejde med fx andre skoler og forældrene. I det følgende beskrives specialskolernes arbejde med deres indsatsområder nærmere.

Samarbejde med eksterne parter

Mål med indsatsområdet

Vesterbakkeskolen har haft som mål at styrke det eksterne samarbejde med relevante institutioner. Derfor har skolen samarbejdet med Randers Musikskole og Randers Ungdomsskole.

Oust Mølleskolen har haft fokus på forældreinddragelse med afsæt i skolens 19 års erfaringer på området. Skolen har også gerne villet udbrede erfaringen med forældreinddragelse til andre skoler med flere.

Også Firkløverskolen har haft som mål, at samarbejdet med de øvrige skoler kunne give en generel kvalitetsforøgelse i kommunen omkring børn og unge med autisme og ADHD.

Initiativer

Vesterbakkeskolen har samarbejdet med Randers Musikskole om at kunne tilbyde skolens elever et individuelt tilrettelagt musikskoletilbud. Skolen har også samarbejdet med Ungdomsskolen om at kunne skabe et ungdomsmiljø for eleverne med undervisning og socialt samvær.

Oust Mølleskolen har blandt andet arbejdet med uddannelse, erfaringsudveksling og supervision af skolens personale i forhold til arbejdet med forældreinddragelse. Desuden har skolen hentet inspiration til at nytænke forældresamarbejdet via viden om familieskoler og familieklasser. Skolen har

også tilbudt de øvrige skoler i kommunen information, kurser og praktik i relation til forældreinddragelsen.

Ud over at skolen varetager funktionerne for sine egne elever og personale, så har Firkløverskolen overvejelser om blandt andet at tilbyde udredning af elever, rådgivning og supervision af fagfolk, undervisningsforløb og kurser til eksterne samarbejdspartnere.

Tegn og erfaringer

Det er lykket for Vesterbakkeskolen i samarbejde med Musikskolen og Ungdomsskolen at få etableret de to tilbud til eleverne. 10 elever er blevet undervist på Musikskolen, mens 15 elever har benyttet sig af Ungdomsskolens tilbud, hvilket skolen vurderer, er tilfredsstillende. Eleverne synes, det har været to gode tilbud, og Vesterbakkeskolen har oplevet et meget godt samarbejde med Ungdomsskolen og Musikskolen.

Oust Mølleskolen vurderer, at forældreinddragelse kan skolen altid videreudvikle på. Skolen må samtidig erkende, at det kun har været få skoler, der har ønsket at drage nytte af Oust Mølleskolens viden og erfaring med forældreinddragelse. Det er dog aftalt, at de tre Børn og Familiecentre i kommunen og Oust Mølleskolen skal have en tættere kontakt med henblik på at have en fælles udvikling af familiesamarbejdet i kommunen.

Firkløverskolen fremhæver det tætte samarbejde med UU Randers og vejlednings- og rådgivningsforløbene i forbindelse med etableringen af gymnasietilbudet for autister på Paderup Gymnasium og den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU) på Odinsskolen.

Den pædagogiske praksis

Firkløverskolen har også haft fokus på skolens pædagogiske praksis. Der er arbejdet med at udvikle kendskabet til systemiske teorier og redskaber (Den systemiske tankegang bidrager med teorier om, hvordan vi skaber mening og sammenhæng i vores forståelse af verden). At tænke systemisk vil sige at tænke i helheder, relationer og sammenhænge).

Mål med indsatsområdet

Målet har været, at skolens personale skulle blive bedre til at anvende den systemiske tilgang i den pædagogiske praksis og i de øvrige samarbejdsrelationer.

Initiativer

Nøglemedarbejdere på Firkløverskolen har uddannet sig indenfor den systemiske teori vedrørende organisation og ledelse.

Tegn og erfaringer

Skolen vurderer, at både de interne evalueringer og den daglige praksis viser en meget positiv udvikling i forhold til anvendelse af systemisk teori og praksis, men det viser også vigtigheden af fortsat at have fokus på, hvordan udviklingen fortsættes. Konkret fremhæver skolen de positive erfaringer med udviklingen af forældresamarbejdet og en ny mødestruktur for elevkonferencerne, samt at der er blevet skabt et fælles sprog i skolens afdelinger, hvor teammøderne er blevet effektiviseret. I den kommende periode vil Firkløverskolen arbejde på i endnu højere grad at medinddrage eleven i dialogen og arbejdet med at skabe det optimale tilbud til eleven.

7. Evaluering af folkeskolernes indsatsområder

7.1 Indledning

Den kvalitative del af kvalitetsrapporten omhandler skolernes pædagogiske processer, som kan være den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, elevernes inddragelse i undervisningen, samarbejdet mellem skole og hjem, undervisningsdifferentiering m.v. Ligesom den ligeledes omhandler evalueringer og vurderinger af specifikke indsatsområder både på kommune- og skoleniveau.

I denne rapport indgår skolernes evaluering af et eller flere indsatsområder, som de lokalt har arbejdet med i skoleåret 2007/08. De enkelte evalueringer er udarbejdet ud fra en stringens baseret på følgende spørgsmål: Hvilke tegn ser I på, at målene er opfyldt? Hvordan opleves sammenhængen mellem resultater, initiativer og succeskriterier, og hvad har I lært af de igangsatte initiativer? Hvilke behov er der for at videreudvikle indsatsen, og hvilke overvejelser har udviklingsarbejdet givet anledning til?

Den enkelte skole har selv udvalgt minimum et og maksimalt to indsatsområder, som skolen har beskrevet og evalueret. Når der under det enkelte indsatsområde er beskrevet et antal skoler, der arbejder med indsatsområdet, er det et udtryk for, at disse skoler har valgt at evaluere dette indsatsområde. Der kan godt være andre skoler, der også har arbejdet med indsatsområdet. Disse skoler har blot ikke valgt at evaluere netop dette indsatsområde.

Skolernes indsatsområder har været inden for temaerne:

- IT og naturfag
- Læsning
- Læringsmiljøer
- Evalueringskultur
- Sundhed og trivsel
- Udvikling af samarbejdet på skolen

Ovennævnte parametre som samarbejdet mellem skole og hjem, evaluering af elevernes udbytte af undervisningen herunder elevplaner, vil blive inddraget og vurderet i beskrivelsen af skolernes arbejde og erfaringer med de forskellige indsatsområder. For en mere specifik gennemgang og

faglig vurdering af den enkeltes skoles arbejde, erfaringer og resultater henvises til skolens egen kvalitetsrapport.

7.2 Indsatsområde: IT og naturfag

Følgende skoler har valgt at evaluere deres arbejde med indsatsområdet:

- Hobrovejens Skole
- Fårup Skole
- Kristrup Skole

Mål med indsatsområdet

Hobrovejens Skole og Fårup Skole har haft som mål at indføre IT i alle fag, så IT bliver en naturlig del af undervisningen. På Kristrup Skole er der arbejdet med at udvikle den naturfaglige kultur. Der er sat fokus på at forandre rammerne for undervisning i naturfag.

Initiativer

Skolerne har arbejdet med brugen af IT som et værktøj i undervisningen. På Hobrovejens Skole indeholder alle elevpc'ere oplæsningsprogrammer, så de læsesvage elever kan bruge dem som støtte i alle fag. De læsesvage elever bliver derfor mere selvhjulpne i dagligdagen.

Kstrup Skole har blandt andet opsat interaktive whiteboards udvalgte steder på skolen, der er indkøbt fx akvarium, terrarier og digitale mikroskoper, og et antal naturfagslærere har hentet inspiration til naturfagsundervisningen på en studietur. Deres viden vil de i det kommende år dele ud af på kurser i regi af Pædagogisk Udvikling.

Tegn og erfaringer

Det fremhæves, at IT for eleverne er blevet et naturligt værktøj, som de bruger i undervisningen. Det drejer sig fx om oplæsningsprogrammer (for de læsesvage elever) og informationssøgning. Elevernes fortrolighed med IT giver dem større spændvidde i opgaveløsningen, men eleverne er også selektive i, hvilke opgaver der kan løses med IT. På Fårup Skole har man med smartboards erfaret, hvor let det bliver at "trække verden" ind i klasseværelset.

For lærerne er det væsentligt, at der løbende er kurser, hvor lærerne kan dygtiggøre sig i ITs anvendelsesmuligheder. Og for både elever og lærere er det vigtigt, at teknikken omkring de forskellige IT muligheder fungerer, ellers giver det problemer.

At få naturfag ind i et uformelt læringsrum som skolebiblioteket har givet meget energi, og eleverne har på deres egne præmisser fordybet sig i naturfaglige emner. Kristrup Skole har også erfaret, at det er godt for et projekt at have sin egen økonomi, der kan understøtte de aktuelle gode ideer med det samme. Den innovative tilgang til læring har været med til at forny og styrke interessen for naturdagene på skolen.

7.3 Læsning

Følgende skoler har valgt at evaluere deres arbejde med indsatsområdet:

- Blicherskolen
- Grønhøjsskolen
- Havndal Skole
- Hobrovejens Skole
- Nyvangsskolen
- Søndermarksskolen

Mål med indsatsområdet

Skolerne har haft forskellige mål med læseindsatsen i skoleåret 2007-2008, men der har generelt været et ønske om at sætte mere fokus på læsning og udvikle elevernes læsefærdigheder og -lyst, herunder at synliggøre at læsning er væsentlig i alle fag.

Initiativer

Flere skoler (fx Havndal Skole og Hobrovejens Skole) har indlagt læsebånd eller læseperioder i løbet af året, hvor eleverne i et fast tidsrum hver dag, har haft læsning på skemaet. Der har på flere skoler været en målrettet læseindsats for udvalgte klassetrin, ligesom skolebiblioteket har været opmærksom på at have mange materialer på forskellige niveauer til udlån for klasserne.

Skolerne (Hobrovejens Skole, Grønhøjsskolen, Nyvangsskolen og Søndermarksskolen) har fokus på at LUSE (LæseUdviklingsSkema) eller på anden måde teste elevernes læseniveau, og i det hele taget at styrke arbejdet med LUS. Endvidere har Nyvangsskolen gode erfaringer med at indføre læsekonferencer i indskoling, hvor lærer, læsevejleder og ledelse får evalueret den enkelte elev specifikt i forhold til elevens læseudvikling.

Havndal Skole har også ønsket at inddrage forældrene ved at synliggøre, at samarbejdet mellem skole og hjem vedrørende læsning er vigtig.

Tegn og erfaringer

For langt de fleste elever kan skolerne spore en målbar fremgang fx fra før til efter at læseperioden er afsluttet. Fx oplever Blicherskolen, at eleverne anvender forskellige læseteknikker i den daglige undervisning. De svage læsere bliver mindre frustrerede, og det er lettere for eleverne at arbejde med opgaver i undervisningen. Eleverne bliver mere bevidste om betydningen af at være en god faglig læser.

Samarbejdet mellem faglærere og dansklærere har betydet, at ansvaret for at udvikle elevernes læsefærdigheder er blevet et fælles anliggende - læseindlæring foregår ikke kun i dansktimerne.

Der er gode erfaringer på skolerne med at "LUSe" eleverne, selv om det også er en tidskrævende proces. Det er også til stor hjælp fx ved lærerskift. Udfordringen er at videreudvikle arbejdet med LUS, så det ikke går i stå.

Flere skoler vil også fortsat have læsning som indsatsområde i den kommende tid. Lige som flere skoler løbende har fået uddannet et antal læsevejledere, som kan koordinere den fremadrettede indsats.

7.4 Læringsmiljøer

Følgende skoler har valgt at evaluere deres arbejde med indsatsområdet:

- Asferg Skole
- Fårup Skole
- Gjerlev-Enslev Skole
- Hadsundvejens Skole
- Hald-Kærby Skole
- Korshøjskolen
- Munkholmskolen
- Rismølleskolen
- Tirsdalens Skole
- Vestervangsskolen

Mål med indsatsområdet

Under overskriften læringsmiljøer har skolerne blandt andet arbejdet med en rummelig og inkluderende skole, sammenhængen mellem skolens fysiske rammer og skolens læringsopfattelse, AKT (Adfærd, Kontakt og Trivsel) og forskellige former for holddeling.

Målet med at arbejde med holddeling har været at udvikle bedre undervisning og læring for den enkelte elev, udfordre alle elever, både de fagligt stærke og de mindre stærke elever, give eleverne ansvarlighed og medindflydelse på undervisningen og at udvikle elevernes evner til at arbejde selvstændigt. Samt generelt at udfordre forskellige måder at holde på, fx holde i forhold til køn, som det sker på Vestervangsskolen.

Et af målene med at arbejde med AKT-indsatsen på Rismølleskolen har været at kunne håndtere problemer, der hvor de opstår – fx i klassen, via supervision fra AKT-lærerne. Ved en tidlig og målrettet indsats forsøger skolen at fastholde alle børn i klassen og dermed leve op til den overordnede målsætning for folkeskolen i Randers Kommune om at være en rummelig folkeskole.

Initiativer

Der er blevet arbejdet med at synliggøre samarbejdet mellem special- og normalklasser, og der er også en øget fleksibilitet i specialundervisningen. Blandt andet Rismølleskolen, Hadsundvejens Skole og Hald Kærby Skole har også gjort sig erfaringer med forskellige former for holddeling. Holddeling har både været af AKT-mæssig art og faglig holdundervisning.

Gjerlev Enslev Skole har sat fokus på arbejdet med værdier som tryghed, trivsel, tolerance og ligeværd, for derigennem at få eleverne til at trives og være trygge, så eleverne også får det maksimale udbytte af undervisningen. Det kan fx være at igangsætte forskellige aktiviteter i frikvartererne, og venskabsklasser hvor de ældre elever støtter og hjælper de mindre elever. Fårup Skole har arbejdet med at forebygge problemer i overgangen fra indskolingen til mellemgruppen, og med at skabe et godt fælles undervisningsmiljø. Korshøjskolen har også arbejdet med undervisningsmiljøets fysiske rammer ved at inddrage elever, personalet og en ekstern konsulent i arbejdet med at indrette nogle af skolens arealer, så de fysiske rammer og læringsmiljøet kan understøtte hinanden.

Gjerlev Enslev Skole har udarbejdet en mobbepolitik. I mobbepolitikens handlingsplan er der beskrevet, hvad der gøres, når mobning opdages.

Asferg Skole, Fårup Skole, Munkholmskolen, Rismølleskolen og Tirsdalens Skole har arbejdet med AKT. Der er blevet arbejdet med de grundlæggende principper i AKT-arbejdet, og nogle skoler er i gang med en proces, der skal fortsætte i det kommende skoleår.

Tegn og erfaringer

Skolerne fremhæver blandt andet, at ved at arbejde med indsatsområdet har man oplevet færre daglige konflikter eleverne imellem, bedre frikvarterer og flere glade børn. Alle på skolen ved nu også, at der sættes ind i de konkrete tilfælde med konflikter og mobning.

I forbindelse med AKT-indsatsen, er der på Rismølleskolen gjort erfaringer med at tage enkelte elever ud af undervisningen i en periode, og efterfølgende sluse dem tilbage til deres klasse med succes. Skolen er også blevet bevidst om, at elevernes problemer ofte er mere komplekse, og derfor bør en større del af elevens verden inddrages i løsningen af problemerne. Hadsundvejens Skole har fået gode erfaringer – også faglige - med en målrettet AKT-indsats i forhold til en udvalgt klasse.

Et tæt skole-hjem samarbejde fremhæves som vigtigt, for at kunne løse eventuelle problemer, inden de bliver for store. Lige som det forebyggende AKT-arbejde på skolen er væsentlig.

Samarbejdet forskellige steder på skolen giver anledning til overvejelser over, hvordan ressourcerne, fx pædagogressourcerne i indskoling og AKT-lærerne, skal bruges fremadrettet. Asferg Skole og Gjerlev Enslev Skole vurderer, at der løbende er behov for at have fokus på elevernes trivsel og tryghed. Munkholmskolen har også erfaret, at det er meget følsomt at have en kollega til at observere en vanskelig undervisningssituation, men at feed backen kan bruges til meget. Skolerne har også erfaret, at AKT-området skal tilgodeses med ressourcer, herunder også ressourcer i form af en synlig ledelse der er med til at opstille og fastholde mål og evaluering af indsatsen. Desuden vil det være en fordel, at de øvrige lærere har et indblik i AKT-områdets redskaber, at AKT-området profileres i højere grad, og at der er en klar ansvarsfordeling mellem AKT-lærere og de øvrige lærere.

Hald-Kærby Skole, som er en mindre skole, har erfaret, at holddeling og undervisning af fx to mindre klasser sammen, har mange fordele. Det giver fx mulighed for at tilrettelægge undervisningen, så der er udfordringer til alle elever. Der bliver mere dynamik i elevgruppen, og flere børn oplever at have gode rollemodeller i gruppen. At være to lærere om en gruppe børn giver også større mulighed for undervisningsdifferentiering.

I forbindelse med holddeling har flere skoler også erfaret, at elever i deres fremlæggelser har overrasket positivt ved at vise et fagligt niveau og et personligt engagement langt ud over, hvad der var forventet. Især i overbygningen har eleverne haft en mere seriøs tilgang til undervisningen, da de har kunnet følge deres egen faglige udvikling. I indskolingen er eleverne også glade for holddelt undervisning, men her er erfaringen, at de øgede frihedsgrader til eleverne betyder, at det er svært for eleverne at holde gejsten. Skolerne vil gerne videreudvikle holddelt undervisning, men ordningen kræver tilmæssige ressourcer.

Hald Kærby skole har erfaret, at der er behov for en mere systematisk måde at synliggøre overfor eleverne, at de bliver dygtigere til deres arbejde. Tankerne går i retning af at udvide elevernes logbog med en form for portefølje, hvor eleverne kan gemme deres produkter og følge deres egen faglige og personlige udvikling.

Elever og personale på Korshøjskolen har fået værdifulde erfaringer om planlægning og gennemførelse af fællesarrangementer og organiseringen af en anderledes undervisning, og skolen har fået en større viden om elevernes ønsker til organiseringen af undervisningen. Der er behov for at få udviklet en fælles læringsopfattelse, som i større grad udnytter de ændrede fysiske rammer.

7.5 Evalueringsskulturr

Følgende skoler har valgt at evaluere deres arbejde med indsatsområdet:

- Assentoft Skole
- Bjerregrav Skole
- Fårup Skole
- Hald-Kærby Skole
- Havndal Skole
- Korshøjskolen
- Langå Skole
- Nyvangsskolen
- Nørrevangsskolen
- Vestervangsskolen
- Østervangsskolen

Mål med indsatsområdet

Mange skoler har arbejdet med evalueringskultur fx portfolio (systematisk samling af elevarbejder, der viser elevens fremskridt og præstationer), elevplaner, forældresamtaler og forældresamarbejde.

Det overordnede mål har været at sikre kvaliteten i undervisningen, desuden har målet været at udvikle en synlig, forståelig og gennemskuelig evalueringskultur, så evaluering bliver en del af elevernes læringsproces, og at evalueringen danner grundlag for planlægningen og gennemførelse af undervisningen.

Der skal gerne være en naturlig sammenhæng mellem arbejdet med elevens portfolio og de (elektroniske) elevplaner, så det giver mening i det daglige arbejde.

Nørrevangsskolen har haft som mål at have et gensidigt forpligtende samarbejde med alle forældre, idet skolen oplever, at mange forældre ikke deltager i forældremøder og skole-hjem samtaler. Samtidig vil skolen gerne, at de gode relationer der dannes i skole-hjem samarbejdet smitter af på børnenes trivsel og indlæring.

Initiativer

Flere skoler (og SFO'er) har arbejdet med elevplaner og portfolio som en evalueringsmetode. Assentoft Skole har haft fokus på forholdet mellem arbejdsportfolio og præsentationsportfolio, samt tidsforbruget når portfolioen inddrages i skole-hjem samarbejdet.

Blandt andet Fårup Skole, Korshøjsskolen, Langå Skole og Vestervangsskolen har udarbejdet deres egne skabeloner til de elektroniske elevplaner og gjort sig erfaringer med dem. Bjerregrav Skole har arbejdet med det elektroniske evalueringsværktøj DIANA, og fået lavet en elektronisk elevplan der dækker alle skolens fag på alle klassetrin. Havndal Skole har i dette skoleår haft fokus på de fagfaglige områder, mens beskrivelserne af eleverne sociale kompetencer først senere bliver en del af elevplanen.

Blandt andet Østervangsskolen, Nørrevangsskolen og Nyvangsskolen har eksperimenteret med forskellige mødeformer og indhold af møderne, fx kan det konkrete forældremøde have et tema, der er besluttet i samarbejde mellem klasselærer og forældreråd. En beskrivelse af skole-hjem samarbejdet ligger på Nørrevangsskolens hjemmeside. Skolen har haft en god dialog med skolebestyrelsen og forældrene om forældresamarbejdet og gode temaer på forældremøder.

Tegn og erfaringer

Elevernes udvælgelse af materiale til portfolien har givet anledning til refleksion, og at eleverne får konkrete billeder på deres egen udvikling, og bevidsthed om de mål der skal nås. Langt de fleste elever, er glade for deres portfolie. Skolerne oplever, at det er en løbende proces at udvikle metoder og redskaber til brug for fx evaluering af eleverne færdigheder. Østervangsskolen skriver, at det har været svært at håndtere dokumentationen af de praktiske fag. Bjerregrav Skole har erfaret, at det valgte evalueringsværktøj ikke er lige hensigtsmæssigt til alle evalueringstyper. Skolen vil derfor forsøge at udvide "værktøjskassen" ved at implementere portfoliearbejdsformen i det kommende skoleår.

Både lærere og pædagoger på fx Fårup Skole, Hald Kærby Skole og Havndal Skole har oplevet elevplanerne som et godt arbejdsredskab til skole-hjem samarbejdet. Eleverne er mere aktive under skole-hjem samtalen, og forældrene giver udtryk for, at de får et bedre indblik i, hvad deres barn kan. Elevplanerne bliver brugt til at beskrive elevens faglige og sociale udvikling, men den bliver også brugt som et redskab til målfastsættelse. Fårup Skole oplever, at de elektroniske elevplaner ikke er tidskrævende, som det tidligere materiale skolerne har arbejdet med.

Skolerne har også fokus på, hvordan den indholdsmæssige kvalitet af elevplanerne sikres, og hvordan der løbende skal ske justering, udvikling og ændring af det udarbejdede materiale og de aftalte procedurer.

Langå Skole fremhæver, at de er tilfredse med at være kommet frem til et koncept for elevplaner og portfolio, der er deres eget, og som de føler ejerskab til. En sidegevinst ved evalueringarbejdet er også, at det har givet pædagogiske diskussioner og rørt ved fagenes status og indhold.

Flere forældre har givet udtryk for, at der nu er tid til at føre en dialog om deres barn ved skole-hjem samtalen. Aftalerne om elevens fremtidige indsats, som tager afsat i det konkrete materiale, ser ud til at give en større grad af nærvær og overskuelighed for både elev og forældre.

Der har også været overvejelser og drøftelser hos personalet på fx Nyvangsskolen af, om den skriftlige dokumentation fremmer den pædagogiske og faglige udvikling i skolen, eller om det er en "tidsrøver", der fjerner opmærksomheden fra det primære. Bjerregrav Skole konkluderer, at det er en udfordring at få alle medarbejdere til at evaluere løbende fx via et elektronisk evalueringsværktøj, og at det kræver tid og tålmodighed.

7.6 Sundhed og trivsel

Følgende skoler har valgt at evaluere deres arbejde med indsatsområdet:

- Asferg Skole
- Grønhøjskolen
- Hornbæk Skole
- Rytterskolen
- Søndermarksskolen
- Vorup Skole

Mål med indsatsområdet

Indsatsområdet er delt i de to overordnede overskrifter: Sundhed og trivsel. Sundhed dækker skolernes arbejde med motions betydning for sundheden, madordninger og naturens ressourcer, mens trivsel rummer skolernes arbejde med skolens fysiske indretning, det gode fælles undervisningsmiljø, mobning og samarbejdsrelationer. Den sidste overskrift har også en vis forbindelse til indsatsområdet om læringsmiljøer, som tidligere er beskrevet.

Målet med indsatsområdet på de forskellige skoler har blandt andet været at understøtte bedre læring, at eleverne får viden om kroppens behov for aktivitet og sund mad, herunder at elevernes madpakker er sunde og nærende og at give eleverne glæde ved fx fysisk aktivitet, fx at eleverne selv går eller cykler til skole. Det er også målet, at det enkelte barn får kompetencer til at tage hånd om sit eget liv og at kunne træffe bevidste og kvalificerede valg, og at eleverne bliver bevidste om naturens ressourcer. Asferg Skole har som mål at skabe venskaber på tværs af klasserne, og at lære børnene at hjælpe hinanden, mens Vorup Skole og Grønhøjskolen har sat fokus på trivsel for både elever, forældre, lærere og pædagoger.

Initiativer

Blandt andet Asferg Skole og Søndermarksskolen har etableret forskellige former for madordninger med sunde produkter, som eleverne interesse i. Rytterskolen har udarbejdet et idékatalog med forslag til forskellige motionsaktiviteter, hvorudfra der kunne iværksættes forskellige initiativer. Børnene er fysisk aktive både i skolen og i SFO'en, og hvor det er muligt benyttes der cykel som transport til aktiviteter. Hornbæk Skole har også sat fokus på vands betydning som en knap ressource blandt andet med en emneuge, vandbesparende foranstaltninger og en miljøhandleplan for skolen.

Grønhøjsskolen har blandt andet sat fokus på den enkelte elevs trivsel og forældremøderne. Her har et af initiativerne været at opprioritere dialogen og få indarbejdet en alternativ mødestruktur med fx gruppediskussioner og forældreindlæg, så forældrenes aktive deltagelse og engagement på møderne øges. Ligeledes er kontaktforældrenes rolle blevet drøftet og beskrevet af skolebestyrelsen.

Tegn og erfaringer

Søndermarksskolen har erfaret, at det er vigtigt, at have en sundhedsmæssigt bevidst medarbejder, der kan bære en lokal madordning via frisk og lækker mad, der er lavet på skolen. Et koncept for det er under løbende udvikling. Skolen har også besluttet, at de ældste elever ikke længere må forlade skolen i skoletiden for fx at købe mad og slik hos den lokale bager.

Eleverne er lydhøre overfor budskabet om mere motion, men det er vigtigt, at der med jævne mellemrum bliver sat nyt fokus på området for at bevare bevidstheden om målet. At afvikle større arrangementer, som fx en årlig idrætsdag, er god til at skabe opmærksomhed, men flere skoler erfarer, at det er de små dagligdags-initiativer, der på sigt vil give den ønskede effekt. Her kan fremhæves SFO'ens ugentlige svømning, som der på Rytterskolen er stor tilmelding til. Elevernes og forældrenes ejerforhold i forhold til de enkelte initiativer er vigtig for at opnå succes, herunder er det vigtigt at medtænke eleverne i planlægningen af initiativerne.

Hornbæk Skole har erfaret, at det er vanskeligt at finde tid og plads til, at eleverne kan have en times bevægelse om dagen, da halkapaciteten og størrelsen på udearealerne giver nogle begrænsninger. Der er også behov for, at det er uddannede personer, der skal stå for de fysiske aktiviteter for børnene, og at der bakkes 100% op om initiativerne. Fokus er dog blevet flyttet fra skemalagt bevægelse til bevægelse generelt. Udfordringen ligger nu i, at videreudvikle indsatsområdet, herunder at de "inaktive" børn også bliver en del af bevægelsesindsatsen. I skolens arbejde med miljøbevidsthed har man også erfaret, at det er nødvendigt, at de voksne optræder som gode rollemodeller, og at der er nøglemedarbejdere, der vil gå ind for indsatsen.

Fx Asferg Skole og Vorup Skole, der har haft fokus på trivsel, fremhæver, at antallet af konflikter med eleverne er reduceret, og at eleverne er glade for de initiativer, der er blevet sat i værk. Faste procedurer for forældreinddragelse, elevsamtaler og elevplaner giver tydelighed omkring de gensidige forventninger til samarbejde og resultater.

7.7 Udvikling af samarbejdet på skolen

Følgende skoler har valgt at evaluere deres arbejde med indsatsområdet:

- Munkholmskolen
- Nørrevangsskolen

Mål med indsatsområdet

Munkholmskolen har arbejdet med det interne samarbejde på skolen, og Nørrevangsskolen har haft som mål at få en organisering, der tilgodeser læring og vidensdeling i så høj grad som muligt.

Initiativer

Der er på Munkholmskolen blevet sat fokus på professionaliseringen af teamsamarbejdet, og hvordan interessekonflikter kan bearbejdes. Mens der på Nørrevangsskolen er sat fokus på skolens organisation, og styrkelsen af den faglige undervisning.

Tegn og erfaringer

Erfaringerne er, at det interne samarbejde er af stor betydning for den enkeltes arbejdssituation og oplevelse af arbejdsglæde, og at der stadig er noget, der kan forbedres. Nørrevangsskolen har stor set faguddannede lærere på alle fag, men der er enkelte svagheder, der skal arbejdes med, fx styrkelse af fagligheden i de små fag i udskolingen.

8. Konklusion

Kvalitetsrapporten tegner et samlet billede af skolevæsenet i Randers Kommune for skoleåret 2007/08 omhandlende kommunens 28 folkeskoler. Rapporten er bygget op omkring to dele. Dels en kortlægning af skolernes rammebetingelser og resultater, dels en evaluering af skolernes indsatsområder, der refererer til de pædagogiske processer på skolen. På denne baggrund belyser kvalitetsrapporten eksempelvis, hvilke rammer skolerne agerer under, samt hvordan skolerne anvender det decentrale råderum set i forhold til bestemte parametre f.eks. i form af skolernes årlige skemalagte klokketimer og udgifter til efteruddannelse. Ligeledes giver rapporten et indblik i enkelte af skolernes pædagogiske indsatser gennem skolernes evalueringer af udvalgte indsatsområder. I det nedenstående præsenteres centrale resultater fra kvalitetsrapporten specificeret på rapportens to hoveddele.

På baggrund af de indsamlede data, beskrivelsen og analysen i kvalitetsrapporten er der flere forhold, som bør fremhæves:

- **Elevfravær**
- **Karaktergennemsnit**
- **Antal elever pr. computer**
- **Overgange til ungdomsuddannelser**
- **Linjefagsdækning**
- **Personalets sygefravær**
- **Evaluering af indsatsområder herunder pædagogiske processer**

Elevfravær

Elevfravær er et forhold, der bør have øget opmærksomhed. Langt de fleste skoler har et meget lavt elevfravær (under 7 dage), men der er enkelte skoler, der adskiller sig og har et bemærkelsesværdigt højt elevfravær (over 10 dage). Ses der særskilt på elevfraværet i 10.klasserne, kan det konstateres, at det er meget højt, samt at det meste fravær skyldes sygdom og ulovligt fravær. Vurderingen er, at der iværksættes en særlig indsats, der skal bidrage til at nedbringe elevfraværet generelt samt i særdeleshed på de skoler med et særlig højt elevfravær og i 10. klasserne.

Antal elever pr. computer

I de seneste år har der i kommunen været øget fokus på at sikre den enkelte elevs adgang til og brug af computere i undervisningen. Kommunegennemsnittet for antal elever pr. computer er 4.

Der er dog væsentlige variationer skolerne imellem fra 2,1 til 6,3 elever pr. computer. I særdeleshed er antallet af elever pr. computere højt på de største skoler. Med den nye plan for IT og de heraf planlagte investeringer på området, vurderes det dog, at andelen af elever pr. computer reduceres i betydelig grad - også på de større skoler. Der er således ikke behov for at sætte yderligere ind på området.

Overgange til ungdomsuddannelser

Det er væsentligt at sikre, at alle unge kommer i gang med en ungdomsuddannelse samt sikre de unge et kvalificeret valg af ungdomsuddannelse. Elevernes valg af ungdomsuddannelse efter 9. klasse viser, at godt halvdelen af eleverne vælger at fortsætte i 10. klasse, enten i den kommunale folkeskole, på privat- eller efterskoler. Kun 3 % af eleverne har ikke valgt en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. For 10. classes eleverne vælger lidt over halvdelen af eleverne en gymnasial uddannelse. Kun 2 % af eleverne påbegynder ikke en ungdomsuddannelse efter 10. klasse. For de elever der falder fra eller vælger en anden ungdomsuddannelse i løbet af de første tre måneder, er der sikret vejledning i Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Linjefagsdækning

Der har gennem de senere år været stor opmærksomhed på linjefagsdækning såvel landspolitisk som kommunalpolitisk. Som tidligere nævnt eksisterer der en høj linjefagsdækning i fagene dansk, matematik, engelsk, tysk og fysisk/kemi. Vurderingen er, at der iværksættes en særlig indsats, der skal bidrage til, at linjefagsdækningen for det samlede skolevæsenet i nævnte fag kommer til at ligge omkring de 100 % inden for en kortere årrække.

Personalets sygefravær

Overordnet er det samlede sygefravær på cirka 5 %. Enkelte skoler adskiller sig fra de øvrige ved at have et bemærkelsesværdigt højt sygefravær. Dette skyldes i langt de fleste tilfælde langtidssygdom. Ved få ansatte betyder en langtidssygemelding mere for skolens samlede sygefraværprocent, hvilket gør de mindre skoler mere sårbare. Randers Kommune har allerede iværksat et fælles sygefraværprojekt, der blandt andet omfatter langtidssygdom, hvilket støtter skolerne i deres indsats om at nedbringe sygefraværet.

Evaluering af indsatsområder herunder pædagogiske processer

De enkelte skolers arbejde med indsatsområderne, har bl.a. på udvalgte skoler bidraget med forskellige former for udvikling og læring. I det nedenstående præsenteres centrale tegn og erfaringer fra skolernes evalueringer.

IT og naturfag

For eleverne er IT blevet et naturligt værktøj, de bruger i undervisningen. Det drejer sig f.eks. om oplæsningsprogrammer (for læsesvage elever) og informationssøgning. Elevernes fortrolighed med IT giver dem større spændvidde i opgaveløsningen, men eleverne er også selektive i forhold til, hvilke opgaver der kan løses med IT.

Læsning

For langt de fleste elever kan skolerne spore en målbar fremgang fx fra før til efter at en given læseperiode er afsluttet, ligesom eleverne i højere grad mestrer forskellige læsestrategier eller teknikker. I den sammenhæng er der gode erfaringer på skolerne med at "LUSE" eleverne (LæseUdviklingsSkema). Ligeledes har samarbejdet mellem faglærere og dansk lærere betydet, at ansvaret for at udvikle elevernes læsefærdigheder er blevet et fælles anliggende.

Læringsmiljø

Skolerne fremhæver blandt andet, at ved at arbejde med indsatsområdet, har man oplevet færre daglige konflikter eleverne imellem, bedre frikvarterer og flere glade børn. Skolerne er ligeledes blevet bedre til at forebygge mobning sat sætte ind i konkrete tilfælde med konflikter og mobning. I forbindelse med holddeling har flere skoler erfaret, at elever i deres fremlæggelser har overrasket positivt ved at vise et fagligt niveau og et personligt engagement langt ud over, hvad der var forventet.

Evalueringskultur

Elevernes udvælgelse af materiale til portfolio har givet anledning til refleksion, ligesom eleverne får konkrete billeder på deres egen udvikling, og bevidsthed om de mål der skal nås. Ligeledes har skolerne erfaret, at elevplanerne er et godt arbejdsredskab til skole-hjem samarbejdet, idet eleverne er mere aktive under skole-hjem samtalen, og forældrene giver udtryk for, at de får et bedre indblik i, hvad deres barn kan.

Sundhed og trivsel

Eleverne er lydhøre overfor budskabet om mere motion, men skolerne har erfaret, at det er vigtigt, at der med jævne mellemrum bliver sat nyt fokus på området for at bevare bevidstheden om målet. At afvikle større arrangementer, som fx en årlig idrætsdag, er med til at skabe opmærksomhed, men flere skoler erfarer, at det er de små dagligdagsinitiativer, der på sigt giver den ønskede effekt

Udvikling af samarbejdet på skolen

Erfaringerne er, at det interne samarbejde er af stor betydning for den enkeltes arbejdssituation og oplevelse af arbejdsglæde, og at der stadig er noget, der kan forbedres.

Samlet vurdering af skolernes evalueringer Skolernes evalueringer har imidlertid bidraget med mange forskelligartede tilbagemeldinger på såvel form som indholdssiden. På denne baggrund er det nødvendigt at sikre en højere grad af ensartethed i skolernes tilbagemeldinger og indsamlingsmetoder. Til næste års kvalitetsrapport er der således udarbejdet skabeloner til brug for skolernes evalueringer for at sikre en stringens i skolernes tilbagemeldinger.

Temaer til kvalitetssamtaler

Ligesom sidste år vil der på baggrund af dette års kvalitetsrapport blive gennemført kvalitetssamtaler med de enkelte skoler, dels på baggrund af skolens individuelle rapport, dels på baggrund af den samlede kvalitetsrapport.

Nedenstående temaer vil være gennemgående i kvalitetssamtalerne:

- Skolens fokus og indsats vedrørende elevfravær.
- Skolens fokus og indsats i forhold til at sikre en høj faglighed.
- Skolens strategi og prioriteringer i relation til efteruddannelse.
- Skolens strategi for evaluering og dokumentation bl.a. i forhold til indsatsområder og udviklingsmål.
- Skolernes strategi for arbejdet med udviklingsmålene jf. deres individuelle aftale 2008-2010.

Bilagsoversigt

Bilag 1: Antal normalklasselever fordelt på klassetrin og skole

	0. kl.	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.	10. kl.	I alt
Asferg Skole	25	32	21	27	28	24	21					178
Assentoft Skole	87	76	78	63	74	73	60	52	58	43		664
Bjerregrav Skole	37	26	19	23	27	36	24	32	14	22		260
Blicherskolen	43	55	51	55	48	54	60	37	41	31		475
Fårup Skole	25	23	20	24	26	18	25	38	36	33		268
Gjerlev-Enslev Skole	18	18	24	18	24	14	18	16				150
Grønhøjsskolen	17	32	39	39	46	29	38	35	50	31		356
Hadsundvejens Skole	15	12	19	18	21	18	26	23	27	25		204
Hald- Kærby Skole	8	10	17	14	14	12	10	11				96
Havndal Skole	14	22	21	13	26	30	28	24	20	22		220
Hobrovejens Skole	43	45	40	38	48	36	56	45	36	37		424
Hornbæk Skole	62	51	68	60	53	59	65	61	42	44		565
Korshøjsskolen	40	38	37	33	46	50	46	38	61	55	11	455
Kristrup Skole	54	67	69	63	67	66	62	53	55	51		607
Langå Skole	62	58	58	53	49	42	45	50	71	62	19	569
Munkholmskolen	35	31	41	31	25	33	28	18	36	16		294
Nyvangsskolen	26	38	21	31	34	37	49	27	41	32		336
Nørrevangsskolen	34	38	34	22	35	34	28	28	24	26	183	486
Rismølleskolen	48	47	45	44	49	47	40	46	19	19		404
Rytterskolen	47	45	54	59	48	64	49	66	49	40		521
Søndermarksskolen	49	51	49	49	49	54	71	39	48	40		499
Tirsdalens Skole	44	36	47	39	36	38	41	45	44	40		410
Vestervangsskolen	60	61	54	45	54	45	37	40	41	37		474
Vorup Skole	40	57	56	50	49	50	47	40	33	29		451
Østervangsskolen	58	45	38	43	48	36	45	49	47	26		435
I alt	991	1014	1020	954	1024	999	1019	913	893	761	213	9801

Bilag 2: Antal spor fordelt på klassetrin og skole

	0. kl.	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.	10. kl.	Klasser i alt
Asferg Skole	1	2	1	2	1	1	1					9
Assentoft Skole	4	3	3	3	3	3	3	2	3	2		29
Bjerregrav Skole	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1		13
Blicherskolen	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2		21
Fårup Skole	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2		13
Gjerlev-Enslev Skole	1	1	1	1	1	1	1	1				8
Grønhøjskolen	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2		19
Hadsundvejens Skole	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2		12
Hald- Kærby Skole	1	1	1	1	1	1	1	1				8
Havndal Skole	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1		13
Hobrovejens Skole	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2		21
Hornbæk Skole	3	2	3	3	2	3	3	3	2	2		26
Korshøjskolen	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1	23
Kristrup Skole	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		30
Langå Skole	3	3	3	2	2	2	2	2	3	4	1	27
Munkholmskolen	2	2	2	2	1	2	1	1	2	1		16
Nyvangsskolen	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2		18
Nørrevangsskolen	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	8	26
Rismølleskolen	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1		19
Rytterskolen	2	2	2	3	2	3	2	3	2	2		23
Søndermarksskolen	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2		21
Tirsdalens Skole	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		20
Vestervangsskolen	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2		23
Vorup Skole	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2		22
Østervangsskolen	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2		21
Klasser i alt	49	49	47	47	46	50	50	46	43	44	10	481

Bilag 3: Gennemsnitligt antal børn i normalklasser fordelt på klassetrin og skole

	0. kl.	1. kl	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.	10. kl.	I alt
Asferg Skole	25,0	16,0	21,0	13,5	28,0	24,0	21,0					19,8
Assentoft Skole	21,8	25,3	26,0	21,0	24,7	24,3	20,0	26,0	19,3	21,5		22,9
Bjerregrav Skole	18,5	26,0	19,0	23,0	27,0	18,0	24,0	16,0	14,0	22,0		20,0
Blicherskolen	21,5	27,5	25,5	27,5	24,0	27,0	20,0	18,5	20,5	15,5		22,6
Fårup Skole	25,0	23,0	20,0	24,0	26,0	18,0	25,0	19,0	18,0	16,5		20,6
Gjerlev-Enslev Skole	18,0	18,0	24,0	18,0	24,0	14,0	18,0	16,0				18,8
Grønhøjskolen	17,0	16,0	19,5	19,5	23,0	14,5	19,0	17,5	25,0	15,5		18,7
Hadsundvejens Skole	15,0	12,0	19,0	18,0	21,0	18,0	13,0	23,0	27,0	12,5		17,0
Hald- Kærby Skole	8,0	10,0	17,0	14,0	14,0	12,0	10,0	11,0				12,0
Havndal Skole	14,0	22,0	21,0	13,0	13,0	15,0	14,0	24,0	20,0	22,0		16,9
Hobrovejens Skole	21,5	22,5	20,0	19,0	24,0	18,0	18,7	22,5	18,0	18,5		20,2
Hornbæk Skole	20,7	25,5	22,7	20,0	26,5	19,7	21,7	20,3	21,0	22,0		21,7
Korshøjskolen	20,0	19,0	18,5	16,5	23,0	25,0	23,0	19,0	20,3	18,3	11,0	19,8
Kristrup Skole	18,0	22,3	23,0	21,0	22,3	22,0	20,7	17,7	18,3	17,0		20,2
Langå Skole	20,7	19,3	19,3	26,5	24,5	21,0	22,5	25,0	23,7	15,5	19,0	21,1
Munkholmskolen	17,5	15,5	20,5	15,5	25,0	16,5	28,0	18,0	18,0	16,0		18,4
Nyvangsskolen	26,0	19,0	21,0	15,5	17,0	18,5	24,5	13,5	20,5	16,0		18,7
Nørrevangsskolen	17,0	19,0	17,0	22,0	17,5	17,0	14,0	14,0	24,0	13,0	22,9	18,7
Rismølleskolen	24,0	23,5	22,5	22,0	24,5	15,7	20,0	23,0	19,0	19,0		21,3
Rytterskolen	23,5	22,5	27,0	19,7	24,0	21,3	24,5	22,0	24,5	20,0		22,7
Søndermarksskolen	24,5	25,5	24,5	24,5	24,5	27,0	23,7	19,5	24,0	20,0		23,8
Tirsdalens Skole	22,0	18,0	23,5	19,5	18,0	19,0	20,5	22,5	22,0	20,0		20,5
Vestervangsskolen	20,0	20,3	27,0	22,5	18,0	22,5	18,5	20,0	20,5	18,5		20,6
Vorup Skole	20,0	19,0	18,7	25,0	24,5	25,0	23,5	20,0	16,5	14,5		20,5
Østervangsskolen	19,3	22,5	19,0	21,5	24,0	18,0	22,5	24,5	23,5	13,0		20,7
Kommunegennemsnit	20,2	20,7	21,7	20,3	22,3	20,0	20,4	19,8	20,8	17,3	21,3	20,5

Bilag 4: Udgifter til normalundervisning, specialundervisning (den inkluderende skole) og undervisningsmidler

Skoler	Udgifter til normalundervisning pr. elev****	Udgifter til specialpædagogisk indsats pr. elev*	Udgifter til undervisningsmidler pr. elev**
Asferg skole	42.417	2.465	714***
Assentoftskolen	36.252	2.272	1.011
Bjerregrav skole	47.500	2.316	837
Blicherskolen	41.642	2.381	808***
Fårup skole	42.356	2.331	301***
Gjerlev-Enslev skole	51.878	2.627	1.149
Grønhøjsskolen	45.759	2.758	850***
Hadsundvejens skole	52.916	3.372	1.387
Hald - Kærby Skole	65.094	2.635	1.111
Havndal skole	50.356	2.515	1.534
Hobrovejens skole	41.301	3.204	982***
Hornbæk skole	36.870	2.237	1.113***
Korshøjsskolen	39.808	2.268	1.550***
Kristrup skole	40.008	2.570	837
Langå skole	38.525	2.613	733***
Munkholmskolen	43.085	2.247	1.024
Nyvangsskolen	47.628	3.123	1.220***
Nørrevangsskolen	48.252	3.599	1.060
Rismølleskolen	43.062	2.551	862
Rytterskolen	36.774	2.192	1.091
Søndermarksskolen	42.122	2.365	1.107***
Tirsdalens skole***	47.831	2.748	1.111
Vestervangsskolen	40.561	2.496	911
Vorup skole	40.941	2.623	963***
Østervangsskolen	44.168	3.499	1.109***

*Midler til specialpædagogisk indsats (den inkluderende skole) opgjort pr. elev.

**Udgifterne er baseret på forbruget i 2007 (det bogførte)

*** Undervisningsmidler til specialklasser er medregnet.

**** Opgørelsen af udgift pr. elev er baseret på budget 2008, og omfatter kun skoledelen. Specialklasserne er ikke medregnet.

Bilag 5: Antal årsværk, antal elever pr. lærer, planlagte undervisningstimer m.v. for den enkelte skole

	Antal årsværk	Antal elever pr. lærer	Planlagte undervisningstimer 1-9. klasse	Andel af lærernes tid, der anvendes til undervisning *
Asferg Skole	13,7	13,0	-	44%
Assentoft Skole	52,1	12,8	7440	39%
Bjerregrav Skole	21,8	11,9	7860	36%
Blicherskolen	33,9	14,0	7860	41%
Fårup Skole	21,2	12,7	7830	40%
Gjerlev-Enslev Skole	13,7	10,9	-	43%
Grønhøjsskolen	28,9	12,3	7530	40%
Hadsundvejens Skole	18,1	11,3	7182	35%
Hald- Kærby Skole	11,5	8,4	-	43%
Havndal Skole	19,1	11,5	7320	41%
Hobrovejens Skole	31,2	13,6	7230	41%
Hornbæk Skole	41,4	13,6	7260	42%
Korshøjsskolen	33,5	13,6	7410	40%
Kristrup Skole	43,7	13,9	7260	39%
Langå Skole	45,5	12,5	7440	44%
Munkholmskolen	21,8	13,4	7410	41%
Nyvangsskolen	28,0	12,0	7200	40%
Nørrevangsskolen	38,0	12,8	7080	37%
Rismøllskolen	31,8	12,7	7260	41%
Rytterskolen	38,4	13,6	7380	40%
Søndermarksskolen	37,8	13,2	7500	42%
Tirsdalens Skole	28,4	14,5	7320	39%
Vestervangsskolen	33,1	14,3	7264	39%
Vorup Skole	31,5	14,3	7260	39%
Østervangsskolen	32,6	13,4	7410	41%
Kommune gennemsnit	30,0	13,1	7396	40%

* Tallene er fra UNI*C og der er korrigeret for, at arbejdsåret er på 1672 timer

Bilag 6: Elevfravær

Sygdom og fravær for perioden 01.08.2007- 30.04.2008 opgjort i antal dage

	Elever i alt	Antal sygedage	Antal dage med ulovligt fravær	Antal fraværsdage med skolelederens tilladelse	Antal sygedage pr. elev	Antal dage med ulovligt fravær pr. elev	Antal fraværsdage med skolelederens tilladelse pr. elev	Samlede antal fraværsdage pr. elev
Asferg Skole	195	1.020	0	305	5,2	0,0	1,6	6,7
Assentoft Skole	680	3.920	48	1.273	5,8	0,1	1,9	7,7
Bjerregrav Skole	277	898	13	379	3,2	0,0	1,4	4,6
Blicherskolen	502	2.882	148	1.109	5,7	0,3	2,2	8,2
Firkløverskolen	161	205	0	853	1,3	0,0	5,3	6,6
Fårup Skole	283	1.178	255	502	4,2	0,9	1,8	6,8
Gjerlev-Enslev Skole	150	757	31	246	5,0	0,2	1,6	6,8
Grønhøjskolen	366	1.889	122	561	4,6	0,3	0,0	7,0
Hadsundvejens Skole	198	1.136	395	293	5,7	2,0	1,5	9,2
Hald- Kærby Skole	102	490	7	117	4,8	0,1	1,1	6,0
Havndal Skole	232	1.587	95	408	6,8	0,4	1,8	9,0
Hobrovejens Skole	434	4.013	411	706	9,2	0,9	1,6	11,8
Hornbæk Skole	579	1.858	130	905	3,2	0,2	1,6	5,0
Korshøjskolen	481	2.523	356	950	5,2	0,7	1,9	7,8
Kristrup Skole	607	1.759	87	506	2,9	0,1	0,8	3,8
Langå Skole	586	4.256	294	1.777	7,3	0,5	3,0	10,8
Munkholmskolen	298	1.391	3	461	4,7	0,0	1,5	6,2
Nyvangsskolen	369	3.072	409	475	8,3	1,1	1,3	10,7
Nørrevangsskolen	305	2.858	589	338	9,3	1,9	1,1	12,3
Oust Mølleskolen	45	110	18	84	2,4	0,4	1,9	4,7
Rismølleskolen	406	2.501	307	904	6,2	0,8	2,2	9,1
Rytterskolen	514	2.356	64	915	4,6	0,1	1,8	6,5
Søndermarksskolen	553	3.319	147	781	6,0	0,3	1,4	7,7
Tirsdalens Skole	447	2.456	346	1.022	5,5	0,8	2,3	8,5
Vesterbakkeskolen	69	311	4	90	4,5	0,1	1,3	5,8
Vestervangsskolen	480	3.343	292	1.100	7,0	0,6	2,3	9,8
Vorup Skole	457	2.624	67	706	5,7	0,1	1,5	7,4
Østervangsskolen	475	3.357	415	788	7,1	0,9	1,7	9,6
Kommunegens.	10.251	58.069	5.053	18.554	5,66	0,49	1,81	8,0

10. Klasserne i Randers Kommune

Sygdom og fravær for perioden 01.08.2007- 30.04.2008 opgjort i antal dage

	Elever	Antal sygedage	Antal dage med ulovligt fravær	Antal fraværsdage med skolelederens tilladelse	Antal Sygedage pr. elev	Antal dage med ulovligt fravær pr. elev	Lovligt fravær pr. elev	Samlede antal fraværsdage pr. elev
Korshøjskolen	12	16	0	70	1,3	0,0	5,8	7,1
Langå Skole	25	225	48	95	9,0	1,9	3,8	14,7
Nørrevangsskolen	162	1.410	353	77	8,7	2,2	0,5	11,4
Kommunegns.	199	1.651	401	242	8,3	2,0	1,2	11,5

Bilag 7: Linjefagsdækning for den enkelte skole specificeret på fag og klassetrin

Klassetrin:	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.	Klasser i alt
Antal klasser på årgangen	49	47	47	46	50	50	46	43	44	422
Dansk	86%	91%	91%	85%	86%	90%	93%	93%	93%	90%
Engelsk	x	x	70%	89%	86%	84%	87%	95%	89%	86%
Tysk	x	x	x	x	x	x	80%	91%	89%	86%
Kristendom	53%	60%	51%	50%	52%	46%	x	40%	52%	68%
Historie	x	x	32%	50%	58%	60%	74%	63%	75%	59%
Samfundsfag	x	x	x	x	x	x	x	74%	75%	77%
Matematik	84%	79%	79%	87%	90%	92%	93%	98%	95%	88%
Natur/teknik	55%	55%	53%	65%	68%	62%	x	x	x	60%
Geografi	x	x	x	x	x	x	63%	65%	82%	70%
Biologi	x	x	x	x	x	x	70%	72%	73%	71%
Fysik/kemi	x	x	x	x	x	x	89%	93%	95%	92%
Idræt	77%	78%	86%	88%	89%	89%	86%	88%	89%	85%
Musik	78%	70%	85%	85%	82%	60%	x	x	x	77%
Billedkunst	59%	66%	79%	72%	72%	x	x	x	x	73%

Bilag 8: Gennemsnitlige karakterer for 9. og 10. klasse ved afgangsprøverne 2007

9.klasse

	Dansk læsning	Dansk retstavning	Dansk skriftlig	Dansk orden	Dansk Mundtlig	Engelsk mundtlig	Matematik - matematiske færdigheder	Matematik - problemløsning	Fysik/ kemi - praktisk mundtlig
Asferg Skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Assentoftskolen	7,6	7,8	7,8	8	8,3	8,4	8,6	7,5	7,6
Bjerregrav Skole	8,3	7,2	8,1	8,3	8,3	8	8,6	8,3	7
Blicherskolen	8,1	8	8,3	8,1	8,5	8,1	8,5	8,4	7,8
Fårup Skole	8,5	8,8	8,5	8,3	9,1	8,9	9,3	8,9	8,4
Gjerlev-Enslev Skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grønhøjskolen	6,5	6,7	7,8	7,5	8,3	7,5	8,5	8,1	8
Hadsundvejens Skole	7,4	7,3	7,3	7,4	7,9	8,1	8,3	7,3	8,3
Hald-Kærby Skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Havndal Skole	8,7	9,1	8,6	8	8,5	8,5	8,2	8,1	8,2
Hobrovejens Skole	8,1	8,5	8,3	8,4	9,4	8,6	8,9	8,7	7,6
Hornbæk Skole	8,1	8,9	8,8	8,4	8,6	9	8,6	8,5	8,3
Korshøjskolen	7,8	7,7	7,6	7,8	8,2	7,5	8,8	8,5	7,2
Kristrup Skole	7,4	7,6	7,4	7,1	8,4	8	8,1	7,6	7,3
Langå Skole	8	7,7	8	7,7	7,8	8,2	7,6	7,7	7,3
Munkholmskolen	8,2	8,1	8,7	8,3	8,7	8,2	9	8,6	8
Nyvangsskolen	7,4	7,5	7,9	8,6	8,6	8,3	7,5	7,4	7,6
Nørrevangsskolen	7,4	7,5	7,9	8,6	8,6	8,3	7,5	7,4	7,6
Rismøleskolen	7,5	7,7	8,2	7,8	8,2	8,1	8,2	7,7	7,6
Rytterskolen	7,9	8	8	7,9	8,5	8	7,2	7,2	6,8
Søndermarkskolen	8	8	7,9	7,7	9,1	8,6	8,6	8,3	7,4
Tirsdalens Skole	8	8,3	7,8	7,2	8,3	8,4	8,1	7,7	7,6
Vestervangsskolen	8,3	8,3	8	8,3	8,3	8,5	8,7	8	6,4
Vorup Skole	8,3	8,1	7,8	7,8	8,6	7,2	8,5	7,6	7,3
Østervangsskolen	7,4	7,8	8,2	7,8	7,6	8,4	7,7	7,2	7,4
Kommunegennemsnit	7,8	7,9	8	7,9	8,4	8,2	8,3	7,9	7,5

10.klasse

	Dansk skriftlig fremstilling	Dansk orden	Dansk Mundtlig	Engelsk skriftlig	Engelsk mundtlig	Matematik skriftlig	Matematik mundtlig
Korshøjskolen	7,8	7,5	8	8	8,4	8,6	7,9
Langå Skole	8,5	8,1	8,3	8,6	8,7	7,5	6,6
Nørrevangsskolen	7,7	7,6	7,8	7,5	7,4	6,9	7,2
I alt	7,8	7,6	7,9	7,7	7,6	7,1	7,2

Bilag 9: Udgifter til efteruddannelse af lærere

	Antal årsværk	Udgifter til efter- uddannelse af lærere	Udgifter til efterud- dannelse af lærere pr. årsværk
Asferg Skole	13,7	16.035	1.168
Assentoft Skole	52,1	178.320	3.425
Bjerregrav Skole	21,8	90.000	4.125
Blicherskolen	33,9	191.377	5.645
Fårup Skole	21,2	60.215	2.847
Gjerlev-Enslev Skole	13,7	53.000	3.862
Grønhøjsskolen	28,9	101.000	3.492
Hadsundvejens Skole	18,1	35.000	1.931
Hald- Kærby Skole	11,5	72.000	6.274
Havndal Skole	19,1	92.000	4.824
Hobrovejens Skole	31,2	83.900	2.691
Hornbæk Skole	41,4	788.000	19.013
Korshøjsskolen	33,5	120.000	3.583
Kristrup Skole	43,7	166.000	3.798
Langå Skole	45,5	200.000	4.400
Munkholmskolen	21,8	245.100	11.264
Nyvangsskolen	28,0	210.000	7.492
Nørrevangsskolen	38,0	110.000	2.892
Rismølleskolen	31,8	217.261	6.824
Rytterskolen	38,4	277.403	7.226
Søndermarksskolen	37,8	576.680	15.242
Tirsdalens Skole	28,4	450.000	15.860
Vestervangsskolen	33,1	445.000	13.440
Vorup Skole	31,5	384.000	12.203
Østervangsskolen	32,6	89.000	2.734
I alt	750,7	5.251.291	166.256

Bilag 10: Sygefravær

	Medarbejdere	Sygefravær i %
Folkeskole	1.526	5,0
Asferg Skole	35	9,8
Assentoft Skolen	95	4,7
Bjerregrav Skole	38	4,1
Blicherskolen	73	5,4
Firkløverskolen	175	5,8
Fårup Skole	49	3,8
Gjerlev-Enslev Skole	32	8,9
Grønhøjsskolen	55	2,9
Hadsundvejens Skole	27	5,7
Hald-Kærby Skole	26	4,9
Havndal Skole	34	4,2
Hobrovejens Skole	66	2,3
Hornbæk Skole	77	7,5
Korshøjsskolen	61	5,9
Kristrup Skole	73	3,6
Langå Skole	106	4,0
Munkholmskolen	48	2,9
Nyvangsskolen	59	3,4
Nørrevangsskolen	56	9,3
Oust Mølleskolen	24	7,4
Rismølleskolen	55	4,0
Rytterskolen	63	3,6
Søndermarksskolen	70	6,0
Tirsdalens Skole	75	4,5
Vesterbakkeskolen	67	5,2
Vestervangsskolen	62	5,3
Vorup Skole	61	5,5
Østervangsskolen	105	5,0

Bilag 11: Antal elever pr. computer

Skole	Antal elever pr. computer
Asferg Skole	3,2
Assentoft Skole	6,3
Bjerregrav Skole	2,2
Blicherskolen	2,9
Fårup Skole	4,5
Gjerlev-Enslev Skole	3,4
Grønhøjsskolen	3,8
Hadsundvejens Skole	4,0
Hald- Kærby Skole	2,1
Havndal Skole	3,8
Hobrovejens Skole	5,1
Hornbæk Skole	4,8
Korshøjsskolen	4,0
Kristrup Skole	3,6
Langå Skole	5,2
Munkholmskolen	3,8
Nyvangsskolen	5,7
Nørrevangsskolen	3,6
Rismølleskolen	4,4
Rytterskolen	4,0
Søndermarksskolen	3,8
Tirsdalens Skole	3,0
Vestervangsskolen	4,7
Vorup Skole	3,9
Østervangsskolen	4,9
Alle skoler	4,0